

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-107-03

Do druku nr 1982

Warszawa, 4 września 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ochronie przyrody wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, **przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Środowiska.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

Tabela zgodności projektu Ustawy o Ochronie Przyrody z Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory	Projekt USTAWA <i>o ochronie przyrody</i>
Art. 1 Dotyczy użytych definicji	Art. 3 Zawarto odpowiednie definicje
Art. 3 Dotyczy stworzenia spójnej Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000	Art. 6.1 Wprowadzono nową formę ochrony przyrody – obszar Natura 2000
Art. 4 Dotyczy sposobu tworzenia sieci Natura 2000	Art. 24. ; Art. 25; Art 26 : Zawarto odpowiednie zapisy odnośnie wyznaczania obszarów do sieci Natura 2000
Art. 6 Dotyczy tworzenia planów ochrony dla specjalnych obszarów ochrony oraz warunków realizacji przedsięwzięć mogących wpływać na te obszary	Art. 28, Art. 29 – tworzenie planów ochrony; Art. 31, Art. 32, Art. 33 – przedsięwzięcia mogące wpływać na obszary Natura 2000
Art. 7 Określa zobowiązania dotyczące obszarów sklasyfikowanych zgodnie z Dyrektywą Rady 79/409/EWG	Jak wyżej; obszary sklasyfikowane zgodnie z Dyrektywą Rady 79/409/EWG zaliczane są do obszarów Natura 2000 (Art 24. 1)
Art. 10 Dotyczy spójności ekologicznej sieci Natura 2000 przez ochronę elementów krajobrazu o dużym znaczeniu dla dzikiej fauny i flory	Art 2 – zawiera zapisy odnośnie ochrony zasobów przyrody, jej tworów i składników, a także celów ochrony przyrody
Art. 11 Dotyczy monitorowania i nadzoru stanu ochrony siedlisk i gatunków	Art. 28. 4.4 – zawiera zapis o wymogu określenia monitoringu przyrodniczego w planie ochrony obszaru Natura 2000
Art. 12 Dotyczy systemu ścisłej ochrony gatunków zwierząt z załącznika IV	Art. 42; Art 46; - odpowiednie zapisy
Art. 13 Dotyczy systemu ścisłej ochrony gatunków roślin z załącznika IV	Art. 42; Art 45; - odpowiednie zapisy
Art. 14 Dotyczy szczegółowych zasad monitorowania i nadzoru siedlisk i gatunków	Art 41, Art 46 – zawarto odpowiednie zapisy
Art. 15 Dotyczy zakazu niewybiórczych środków mogących spowodować zanik lub zaburzenie populacji gatunków z zał. IV i V	Art 47 - zawarto odpowiednie zapisy
Art. 16 Dotyczy derogacji od postanowień art. 12-15 i zakresu raportów na temat derogacji dla Komisji	Art 49. 4 – mówi o warunkach derogacji
Art. 17 Dotyczy informacji dla Komisji o wprowadzaniu w życie działań podejmowanych na mocy niniejszej dyrektywy	Art. 30- obowiązek sporządzania co 6 lat oceny realizacji planu ochrony obszaru Natura 2000
Art. 18 Dotyczy badań naukowych	Art 51 – zapis o obowiązku inicjowania i wspierania badań naukowych przez organy ochrony przyrody

Tabela zgodności projektu ustawy o ochronie przyrody z dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	Projekt USTAWA <i>o ochronie przyrody</i>
Art. 2 Dotyczy zobowiązania podjęcia działań w celu utrzymania populacji gatunków dzikich ptaków na odpowiednim poziomie.	Art. 42. Wprowadza ochronę gatunkową, jako cel zapewnienie przetrwania dziko występujących zwierząt. Art. 44. Dotyczy wskazywania gatunków do objęcia ochroną ścisłą, częściową oraz dla których wyznaczone muszą być strefy ochronne.
Art. 3 Dotyczy podjęcia działań w celu zachowania, utrzymania lub odtworzenia dostatecznego zróżnicowania i obszaru siedlisk dla dzikich ptaków.	Art. 6.1 Tworzone są różne formy ochrony obszarowej, wprowadzono nową formę ochrony przyrody – obszar Natura 2000 Art. 44. Wyznaczane są strefy ochronne.
Art. 4 Dotyczy gatunków ptaków z załącznika I dyrektywy, które należy objąć szczególnymi środkami ochronnymi, obejmującymi także ich siedliska, które należy wyznaczyć jako Obszary Specjalnej Ochrony.	Art. 26. ust. 1,2; Art. 24; Zawarto odpowiednie zapisy odnośnie wyznaczania obszarów do sieci Natura 2000
Art. 5 Dotyczy podjęcia działań w celu stworzenia ogólnego systemu ochrony wszystkich gatunków ptaków.	Art. 46. ust. 1. w odniesieniu do gatunków chronionych; Art. 9. ust 1. ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie, w odniesieniu do gatunków łownych; Art. 30. ust. 1. ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, w odniesieniu do terenów leśnych.
Art. 6 Dotyczy, z uwzględnieniem ust 2. i 3., zakazu sprzedaży, transportu w celu sprzedaży, przetrzymywania w celu sprzedaży wszystkich gatunków ptaków	Art. 46. ust. 1. w odniesieniu do gatunków chronionych; Art. 9. ust 1. ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie, w odniesieniu do gatunków łownych.
Art. 7 Określa zobowiązania dotyczące zapewnienia trwałości populacji gatunków na których polowanie jest dopuszczone	Regulowane przez stosowne zapisy ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.
Art. 8 Dotyczy zakazu stosowania metod polowania i chwytania, określonych w załączniku IV dyrektywy.	Art. 47. Wskazuje zabronione metody chwytania lub zabijania dziko żyjących zwierząt.
Art. 9 Dotyczy możliwości stosowania derogacji w stosunku do postanowień art. 5,6,7 i 8 oraz trybu sporządzania i przesyłania raportów dotyczących zastosowanych derogacji.	Art. 49. Upoważnia ministra właściwego do spraw środowiska do wydania zezwoleń na zbiór roślin i grzybów chronionych, chwytanie, odłowienie lub zabijanie zwierząt chronionych oraz na inne czynności podlegające zakazom lub ograniczeniom.
Art. 10 Dotyczy badań i prac nad populacjami dzikich ptaków oraz ich koordynacji.	Art. 51. Organy ochrony przyrody zobowiązane są do inicjowania i wspierania badań naukowych.

<p>Art. 11 Dotyczy konieczności sprawowania kontroli wpływu wprowadzania obcych gatunków ptaków na lokalną florę i faunę.</p>	<p>Art. 117. ust. 3. – Wprowadzanie do środowiska przyrodniczego, przemieszczanie w tym środowisku roślin, zwierząt lub grzybów, a także ich form rozwojowych oraz sprowadzanie do kraju roślin, zwierząt lub grzybów gatunków obcego pochodzenia, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym, wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska</p>
<p>Art. 12 Dotyczy przesyłania raportów do Komisji Europejskiej odnośnie realizacji zapisów dyrektywy.</p>	<p>Art. 29 ust. 4 traktuje o obowiązku sporządzania co 6 lat oceny realizacji ustaleń planu ochrony zawierającą informacje dotyczące podejmowanych działań ochronnych oraz wpływ tych działań na stan ochrony przedmiotu ochrony. Art. 49 ust. 7 traktuje o obowiązku przesyłania Komisji Europejskiej corocznych raportów dotyczących derogacji w stosunku do ptaków objętych ochroną gatunkową.</p>

Tabela zgodności projektu ustawy o ochronie przyrody x Dyrektywą Rady 1999/22/WE z dnia 29 marca 1999 r. dotycząca trzymania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych

<p align="center">DYREKTYWA RADY 1999/22/WE</p> <p align="center">z dnia 29 marca 1999 r.</p> <p align="center">dotycząca trzymania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych</p>	<p align="center">PROJEKT USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY</p>
<p>Artykuł 2</p> <p>Definicja</p> <p>Dla celów niniejszej Dyrektywy, „ogrody zoologiczne” oznaczają wszystkie stałe miejsca gdzie przetrzymywane są dzikie zwierzęta celem ich publicznej ekspozycji w okresie 7 lub więcej dni w roku, z wyjątkiem cyrków, sklepów zoologicznych oraz miejsc dla których kraje członkowskie uczyniły wyjątek w stosowaniu wymogów niniejszej Dyrektywy uwzględniając, że nie eksponują one publicznie znacznej liczby gatunków zwierząt oraz wyłączenie ich spod tych wymogów nie jest sprzeczne z celami niniejszej Dyrektywy.</p>	<p>Art. 3. pkt. 15 Ilekroć w ustawie jest mowa o: ogrodzie zoologicznym - rozumie się przez to urządzony i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, gdzie zwierzęta należące do gatunków dziko żyjących są hodowane i utrzymywane w celu ochrony <i>ex situ</i>, prowadzenia badań naukowych, edukacji i pokazów publicznych co najmniej przez 7 dni w roku;</p>
<p>Artykuł 3</p> <p>Wymagania stawiane ogrodom zoologicznym</p> <p>Kraje członkowskie podejmą działania zgodne z artykułami 4,5,6 oraz 7 dla zapewnienia, że ogrody zoologiczne wdrożą następujące działania ochronne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w badaniach które mogą być korzystne dla gatunków i/lub podnoszenia kwalifikacji umiejętności ochrony, i/lub wymiany informacji odnośnie ochrony gatunków i/lub, jeśli to wskazane, hodowli w niewoli, repopulacji lub reintrodukcji gatunków na wolności, - promowanie edukacji publicznej i kreowanie świadomości społecznej odnośnie ochrony różnorodności biologicznej, zwłaszcza poprzez dostarczanie informacji o eksponowanych gatunkach i ich naturalnych siedliskach, - przetrzymywanie zwierząt w warunkach które 	<p>Art. 63. 1. Do obowiązków właścicieli ogrodów botanicznych i zoologicznych należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uczestnictwo w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym; 2) edukacja w zakresie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt, grzybów, mając na uwadze ochronę różnorodności biologicznej; 3) prowadzenie upraw roślin, grzybów oraz hodowli zwierząt gatunków zagrożonych wyginięciem w celu ich ochrony <i>ex situ</i>, a następnie wprowadzenie do środowiska w ramach programów ochrony tych gatunków; 4) przetrzymywanie roślin, zwierząt lub grzybów w warunkach, które są zgodne z ich potrzebami biologicznymi zapewniającymi ich ochronę. <p>2. W ogrodach zoologicznych prowadzi się rejestr zwierząt zawierający informacje, o których mowa w art. 57 ust. 4.</p> <p>Zgodnie z art. 61 ust. 1 Minister Środowiska wyda</p>

<p>zadawalają ich potrzeby biologiczne i wymagania ochronne poszczególnych gatunków poprzez m. in. zapewnienie odpowiedniej przestrzeni w pomieszczeniach i utrzymywania wysokiego standardu hodowlanego z rozwiniętym programem opieki weterynaryjnej i właściwego żywienia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie ucieczkom zwierząt celem zapobieżenia zagrożeniom ekologicznym dla miejscowych gatunków oraz zapobieganie rozprzestrzenianiu się obcych szkodników i pasożytów, - utrzymywanie rejestru danych o zasobach ogrodu zoologicznego według posiadanych gatunków. 	<p>rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków dla chowu i hodowli poszczególnych grup zwierząt w ogrodach zoologicznych</p>
<p>Artykuł 4</p> <p>Pozwolenia i kontrole</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kraje członkowskie podejmą działania celem zapewnienia systemu przyznawania pozwoleń (licencji) oraz systemu kontroli istniejących i przyszłych ogrodów zoologicznych celem zapewnienia spełnienia wymagań zawartych w artykule 3. 2. Każdy ogród zoologiczny będzie posiadał zezwolenie (licencję) najpóźniej w ciągu czterech lat od daty wejścia w życie niniejszej Dyrektywy, lub w przypadku nowych ogrodów zoologicznych, przed ich otwarciem dla zwiedzających. 3. Każde zezwolenie będzie zawierać warunki zapewniające przestrzeganie wymagań zawartych w artykule 3. Zgodność z warunkami będzie kontrolowana między innymi poprzez regularne inspekcje, wraz z odpowiednimi działaniami dla spełnienia tych warunków. 4. Przed udzieleniem pozwolenia, jego cofnięciem, przedłużeniem lub zasadniczą zmianą jego warunków, powinna zostać przeprowadzona kontrola przez odpowiednie władze kraju członkowskiego celem zbadania, czy warunki wymagane przez pozwolenie są spełniane czy też nie. 5. Jeżeli ogród zoologiczny nie posiada pozwolenia zgodnego z wymaganiami niniejszej Dyrektywy lub też nie spełnia warunków zawartych w pozwoleniu, ogród zoologiczny w całości lub częściowo: <ul style="list-style-type: none"> - powinien zostać zamknięty dla zwiedzających decyzją odpowiednich władz; oraz/lub 	<p>Art. 60. 1. Utworzenie i prowadzenie ogrodu botanicznego lub zoologicznego wymaga uzyskania, w drodze decyzji, zezwolenia ministra właściwego do spraw środowiska.</p> <p>2 Minister właściwy do spraw środowiska może cofnąć lub zmienić wydane zezwolenie.</p> <p>3. Zezwolenie wydaje się po zasięgnięciu opinii wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia ogrodu botanicznego lub zoologicznego.</p> <p>4. W zezwoleniu podaje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię, nazwisko, adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy; 2) wskazanie lokalizacji i obszar ogrodu botanicznego lub zoologicznego; 3) opis zakresu działalności ogrodu botanicznego lub zoologicznego; 4) warunki prowadzenia działalności ogrodu botanicznego lub zoologicznego; 5) termin, w którym mają być spełnione warunki, o których mowa w pkt 4. <p>4. Zezwolenie wydaje się na czas nieokreślony; sprawdzenie warunków, o których mowa w ust. 4 w pkt 4, następuje po terminie, o którym mowa w ust. 4 pkt 5.</p> <p>Art. 61. 1. Wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie i prowadzenie ogrodu botanicznego lub zoologicznego powinien zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię, nazwisko, adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy; 2) wskazanie osoby zarządzającej ogrodem botanicznym lub zoologicznym, odpowiedzialnej za jego funkcjonowanie;

<p>- powinien zastosować się do odpowiednich wymogów określonych przez odpowiednie władze celem spełnienia warunków określonych w pozwoleniu.</p> <p>6. Jeżeli powyższe warunki nie zostaną spełnione w okresie czasu wyznaczonym przez odpowiednie władze, ale nie przekraczającym dwóch lat, odpowiednie władze odbiorą pozwolenie lub zmienią jego postanowienia oraz zamkną ogród zoologiczny lub jego część.</p>	<p>3) projekt zagospodarowania terenu ogrodu botanicznego lub zoologicznego;</p> <p>4) zobowiązanie do spełniania warunków w zakresie prowadzenia ogrodu botanicznego lub zoologicznego, określonych ustawą.</p> <p>2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:</p> <p>1) wyrys z mapy ewidencji gruntów, na których ma być utworzony ogród botaniczny lub zoologiczny;</p> <p>2) wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub informację na temat warunków zabudowy i zagospodarowania terenu projektowanej lokalizacji ogrodu botanicznego lub zoologicznego.</p> <p>3. Zezwolenie, o którym mowa w art. 60 ust. 1, może być cofnięte lub zmienione, jeżeli właściciel:</p> <p>1) nie spełnienia warunków do prowadzenia ogrodu;</p> <p>2) nie przestrzega zakresu działalności ogrodu;</p> <p>3) nie usunie w wyznaczonym terminie nieprawidłowości wykazanych w wyniku kontroli przeprowadzonej przez organy uprawnione na podstawie odrębnych przepisów.</p> <p>Art. 70. 1. Prowadzenie ogrodu botanicznego, zoologicznego oraz ośrodka podlega kontroli przez wojewodę, na terenie którego znajduje się ogród botaniczny, ogród zoologiczny lub ośrodek.</p> <p>2. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie mniej niż dwa razy w roku dokonuje wojewoda na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska lub z własnej inicjatywy.</p> <p>3. Wyniki kontroli, o której mowa w ust. 2, wraz z zaleceniami pokontrolnymi wojewoda przekazuje kontrolowanemu oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli.</p> <p>4. Kontrolowanemu przysługuje prawo do wniesienia umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w wynikach kontroli oraz zaleceniach pokontrolnych do ministra właściwego do spraw środowiska.</p> <p>5. Zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyników kontroli i zaleceń pokontrolnych.</p> <p>6. Minister właściwy do spraw środowiska w terminie 14 dni od dnia otrzymania umotywowanych zastrzeżeń uwzględnia albo odmawia ich uwzględnianie.</p>
---	--

<p>Artykuł 6</p> <p>Zamykanie ogrodów zoologicznych</p> <p>W przypadku kiedy ogród zoologiczny lub jego część są zamykane, odpowiednie władze powinny zapewnić, że zwierzęta znajdujące się tam są traktowane i przetrzymywane w warunkach które kraj członkowski uważa za odpowiednie i zgodne z celami i postanowieniami niniejszej Dyrektywy.</p>	<p>Art. 62. 1. Jeżeli zezwolenie, o którym mowa w art. 60 ust. 1 zostało cofnięte, ogród botaniczny lub zoologiczny podlega likwidacji.</p> <p>2. W razie likwidacji ogrodu zoologicznego, zarządzający tym ogrodem jest obowiązany zapewnić utrzymywanym zwierzętom warunki bytowania, odpowiednie dla potrzeb biologicznych zwierząt.</p> <p>3. W decyzji o cofnięciu zezwolenia podaje się termin jej wykonania, organ nadzorujący likwidację ogrodu botanicznego lub zoologicznego.</p>
<p>Artykuł 8</p> <p>Kary</p> <p>Kraje członkowskie określają kary za niespełnienie krajowych postanowień przyjętych zgodnie z niniejszą Dyrektywą. Kary powinny być efektywne, proporcjonalne i zniechęcające.</p>	<p>Art. 129. Kto:</p> <p>6) bez zezwolenia utworzy i prowadzi ogród botaniczny lub ogród zoologiczny;</p> <p>7) bez zezwolenia utworzy i prowadzi ośrodek;</p> <p>8) przeprowadzając likwidację ogrodu zoologicznego lub ośrodka nie zapewni przebywającym tam zwierzętom bytowania w warunkach określonych ustawą;</p> <p>9) poza ogrodami zoologicznymi, właściwymi placówkami naukowymi lub cyrkami utrzymuje, bądź prowadzi chów lub hodowlę zwierząt niebezpiecznych dla życia lub zdrowia człowieka, w tym drapieżnych i jadowitych;</p> <p>10) bez zgody lub wbrew jej warunkom przenosi z ogrodu botanicznego, zoologicznego do stanu naturalnego rośliny lub zwierzęta gatunków zagrożonych wyginięciem; podlega karze grzywny lub aresztu.</p>

DYREKTYWA RADY

z dnia 2 kwietnia 1979 r.

w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

(79/409/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 235,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

deklaracja Rady z dnia 22 listopada 1973 r. w sprawie programu działań Wspólnot Europejskich w zakresie ochrony środowiska⁴ wzywa do podjęcia szczególnych działań w celu ochrony ptactwa, uzupełnionych rezolucją Rady Wspólnot Europejskich oraz przedstawiciele rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie kontynuacji i realizacji polityki Wspólnoty Europejskiej oraz programu działań na rzecz ochrony środowiska⁵;

liczebność populacji wielu gatunków dzikiego ptactwa, występujących naturalnie na europejskim terytorium Państw Członkowskich zmniejsza się, w niektórych przypadkach w bardzo szybkim tempie; zmniejszenie to stanowi poważne zagrożenie dla ochrony środowiska naturalnego, w szczególności dla jego równowagi biologicznej;

gatunki dzikiego ptactwa występujące naturalnie na europejskim terytorium Państw Członkowskich to głównie gatunki wędrowne; gatunki te stanowią wspólne dziedzictwo, a skuteczna ochrona ptactwa jest zwykle transgranicznym problemem dotyczącym środowiska, który wymaga wspólnej odpowiedzialności;

warunki bytowania ptactwa na Grenlandii są zasadniczo różne od tych, występujących w innych regionach europejskiego terytorium Państw Członkowskich z uwagi na ogólne okoliczności, w szczególności warunki klimatyczne, małą gęstość zaludnienia oraz wyjątkową wielkość i geograficzne położenie wyspy;

---

¹ Dz.U. nr C 24 z 1.2.1977, str. 3; Dz.U. nr C 201 z 23.8.1977, str. 2.

² Dz.U. nr C 163 z 11.7.1977, str. 28.

³ Dz.U. nr C 152 z 29.6.1977, str. 3.

⁴ Dz.U. nr C 112 z 20.12.1973, str. 40.

⁵ Dz.U. nr C 139 z 13.6.1977, str. 1.

z tego względu, niniejszej dyrektywy nie należy stosować do Grenlandii;

ochrona gatunków dzikiego ptactwa, występujących naturalnie na europejskim terytorium Państw Członkowskich jest konieczna do osiągnięcia, w ramach funkcjonowania wspólnego rynku, celów Wspólnoty w zakresie poprawy warunków życia, harmonijnego rozwoju działalności gospodarczej w całej Wspólnocie oraz ciągłego i zrównoważonego rozwoju, lecz niezbędne szczególne uprawnienia do podejmowania stosownych działań nie zostały przewidziane w Traktacie;

środki, jakie należy podjąć, muszą mieć zastosowanie do różnych czynników, które mogą wpływać na liczebność ptactwa, mianowicie skutków działalności człowieka, w szczególności niszczenia i zanieczyszczenia ich naturalnych siedlisk, chwytania i zabijania ptactwa przez człowieka oraz handlu będącego rezultatem takich praktyk; restryktywny charakter tych środków powinien być dostosowany do szczególnych warunków, w jakich znajdują się różne gatunki w ramach ich polityki ochronnej;

ochrona ma na celu długoterminowe gospodarowanie i ochronę zasobów naturalnych, będących integralną częścią dziedzictwa narodów Europy; umożliwiała to kontrolowanie zasobów naturalnych i reguluje ich wykorzystanie na podstawie środków niezbędnych do zachowania oraz dostosowania naturalnej równowagi między gatunkami, na tyle, na ile jest to racjonalnie możliwe;

ochrona, zachowanie lub odtworzenie wystarczającej różnorodności i obszaru naturalnych siedlisk ma istotne znaczenie dla ochrony wszystkich gatunków ptactwa; niektóre gatunki ptactwa powinny podlegać szczególnym środkom ochrony dotyczącym ich naturalnych siedlisk w celu zapewnienia ich przetrwania i reprodukcji na obszarze ich występowania; środki te muszą również uwzględniać gatunki wędrowne oraz być skoordynowane w celu zapewnienia spójnej całości;

w celu ochrony interesów handlowych przed wywieraniem ewentualnego szkodliwego wpływu na poziomy eksploatacji, konieczne jest wprowadzenie powszechnego zakazu obrotu oraz ograniczenie wszelkich odstępstw od tego zakazu tylko do gatunków, których status biologiczny na to pozwala, mając na uwadze specyficzne warunki panujące w różnych regionach;

z uwagi na wysoki poziom populacji, rozmieszczenie geograficzne oraz wskaźnik reprodukcji w całej Wspólnocie, można polować na niektóre gatunki, co stanowi dopuszczalną ich eksploatację; w przypadku kiedy pewne ograniczenia są ustanowione oraz przestrzegane, polowania takie muszą być zgodne z zachowaniem populacji tych gatunków na zadowalającym poziomie;

należy zakazać różnych środków, urządzeń lub metod nieselektywnego lub na dużą skalę chwytania lub zabijania i polowania z wykorzystaniem pewnych rodzajów transportu, z uwagi na nadmierny wpływ, jaki one wywierają lub mogą wywierać na liczebność gatunków, o których mowa;

z uwagi na przypisywanie znaczenia niektórym szczególnym sytuacjom, należy wprowadzić możliwość odstępstw na określonych warunkach oraz z zastrzeżeniem monitorowania przez Komisję;

ochrona ptactwa, w szczególności gatunków wędrownych, nadal stanowi problem, który wymaga przeprowadzenia badań naukowych; badania te umożliwią dokonanie oceny efektywności podejmowanych środków;

należy dołożyć starań, w konsultacji z Komisją, aby ocenić, czy wprowadzanie jakichkolwiek gatunków dzikiego ptactwa nie występujących naturalnie na europejskim terytorium Państw Członkowskich, nie spowoduje szkód dla miejscowej flory i fauny;

co trzy lata Komisja będzie opracowywać i przekazywać Państwom Członkowskim zbiorcze sprawozdanie, oparte na informacjach dostarczanych przez Państwa Członkowskie na temat stosowania przepisów krajowych wprowadzonych na mocy niniejszej dyrektywy;

konieczne jest niezwłoczne dostosowanie niektórych załączników w świetle postępu naukowo-technicznego; w celu ułatwienia realizacji środków niezbędnych w tym celu, należy wprowadzić procedurę ustanawiającą ścisłą współpracę między Państwami Członkowskimi a Komisją w ramach Komitetu ds. dostosowania do postępu naukowo-technicznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium Państw Członkowskich, do którego stosuje się Traktat. Obejmuje ona ochronę, gospodarowanie oraz kontrolę tych gatunków i ustanawia reguły ich eksploatacji.
2. Niniejszą dyrektywę stosuje się do ptactwa, ich jaj, gniazd i naturalnych siedlisk.
3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do Grenlandii.

Artykuł 2

Państwa Członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zachowania populacji gatunków, określonych w art. 1 na poziomie, który odpowiada w szczególności wymogom ekologicznym, naukowym i kulturowym, mając na uwadze wymogi ekonomiczne i rekreacyjne, lub w celu dostosowania populacji tych gatunków do tego poziomu.

Artykuł 3

1. W świetle wymogów, określonych w art. 2, Państwa Członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu ochrony, zachowania lub przywrócenia wystarczającej różnorodności i obszaru naturalnych siedlisk wszystkich gatunków ptactwa, określonych w art. 1.
2. Ochrona, zachowanie i przywracanie biotopów i naturalnych siedlisk obejmuje przede wszystkim następujące środki:
  - a) stworzenie obszarów ochrony;
  - b) utrzymanie i gospodarowanie, zgodnie z potrzebami ekologicznymi naturalnych siedlisk w ramach stref ochronnych i poza nimi;

- c) przywracanie zniszczonych biotopów;
- d) tworzenie biotopów.

Artykuł 4

1. Gatunki wymienione w załączniku I podlegają specjalnym środkom ochrony dotyczącym ich naturalnego siedliska w celu zapewnienia im przetrwania oraz reprodukcji na obszarze ich występowania.

W związku z powyższym, należy brać pod uwagę:

- a) gatunki zagrożone wyginięciem;
- b) gatunki podatne na szczególne zmiany w ich naturalnym siedlisku;
- c) gatunki uznane za rzadkie z uwagi na niewielkie populacje lub ograniczone lokalne występowanie;
- d) inne gatunki wymagające szczególnej uwagi ze względu na specyficzny charakter ich naturalnego siedliska.

Tendencje i wahania w poziomach populacji są uwzględniane przy dokonywaniu oceny.

Państwa Członkowskie dokonują klasyfikacji przede wszystkim najbardziej odpowiednich obszarów pod względem liczby i powierzchni jako obszarów specjalnej ochrony dla zachowania tych gatunków, z uwzględnieniem wymogów ich ochrony w ramach morskiego i lądowego obszaru geograficznego, do którego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie.

2. Państwa Członkowskie podejmują podobne środki w odniesieniu do regularnie występujących gatunków wędrownych nie wymienionych w załączniku I, mając na uwadze potrzebę ich ochrony w ramach morskiego i lądowego obszaru geograficznego, do którego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie, w odniesieniu do obszarów ich wylęgu, pierzenia i zimowania oraz miejsc postoju wzdłuż ich tras migracji. W tym celu Państwa Członkowskie zwracają szczególną uwagę na ochronę terenów podmokłych, w szczególności tych o znaczeniu międzynarodowym.

3. Państwa Członkowskie przekazują Komisji wszelkie stosowne informacje, tak aby mogła ona podjąć odpowiednie inicjatywy w celu koordynacji koniecznej dla zapewnienia, aby obszary określone w ust. 1 i 2, stanowiły spójną całość, która spełnia wymogi ochrony tych gatunków w ramach morskiego i lądowego obszaru geograficznego, do którego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie.

4. W odniesieniu do obszarów ochrony, określonych w ust. 1 i 2, Państwa Członkowskie podejmują właściwe kroki w celu uniknięcia powstawania zanieczyszczenia lub pogorszenia warunków naturalnych siedlisk lub jakichkolwiek zakłóceń wpływających na ptactwo, o ile będą mieć one znaczenie w odniesieniu do celów niniejszego artykułu. Państwa Członkowskie dążą również do uniknięcia powstawania zanieczyszczenia lub pogorszenia warunków naturalnych siedlisk poza tymi obszarami ochrony.

Artykuł 5

Bez uszczerbku dla art. 7 i 9, Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu ustanowienia powszechnego systemu ochrony dla wszystkich gatunków ptactwa, określonych w art. 1, zabraniającego w szczególności:

- a) umyślnego zabijania lub chwytania jakimikolwiek metodami;
- b) umyślnego niszczenia lub uszkodzania ich gniazd i jaj, lub usuwania ich gniazd;
- c) wybierania ich jaj dziko występujących oraz zatrzymania tych jaj nawet gdy są puste;
- d) umyślnego płoszenia tych ptaków, szczególnie w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeśli mogłoby to mieć znaczenie w odniesieniu do celów niniejszej dyrektywy;
- e) przetrzymywania ptactwa należącego do gatunków, na których polowanie i których chwytanie jest zabronione.

Artykuł 6

1. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2 i 3, Państwa Członkowskie zakazują, w przypadku wszystkich gatunków ptactwa, określonych w art. 1, sprzedaży, transportu w celu sprzedaży, przetrzymywania w celu sprzedaży oraz oferowania do sprzedaży żywych lub martwych ptaków, jak również wszelkich łatwo rozpoznawalnych części lub produktów otrzymanych z tych ptaków.

2. Działalność, określona w ust. 1, nie jest zabroniona w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku III/1, pod warunkiem że ptaki zostały legalnie zabite lub schwyte, lub nabyte w inny legalny sposób.

3. Państwa Członkowskie mogą, w przypadku gatunków wymienionych w załączniku III/2, zezwolić na swoich terytoriach na prowadzenie działalności, określonej w ust. 1 wprowadzając pewne ograniczenia, pod warunkiem że ptaki zostały legalnie zabite lub schwyte, lub nabyte w inny legalny sposób.

Państwa Członkowskie zamierzające udzielić takiego zezwolenia najpierw konsultują się z Komisją w celu dokonania wspólnej oceny, czy obrót okazami tych gatunków spowoduje lub czy można się spodziewać, że spowoduje zagrożenie dla poziomów populacji, rozmieszczenia geograficznego lub wskaźnika reprodukcji gatunków zagrożonych w całej Wspólnocie. Jeśli ocena taka wykaże, iż planowane zezwolenie, zdaniem Komisji, doprowadzi do zagrożenia któregośkolwiek z wymienionych wyżej gatunków lub spowoduje możliwość wystąpienia takiego zagrożenia, Komisja przekazuje uzasadnione zalecenie zainteresowanemu Państwu Członkowskiemu, zawierające jej sprzeciw w odniesieniu do obrotu danymi gatunkami. W przypadku kiedy Komisja uzna, że takie ryzyko nie istnieje, stosownie poinformuje o tym zainteresowane Państwo Członkowskie.

Zalecenie Komisji zostaje opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Państwa Członkowskie udzielające zezwolenia zgodnie z niniejszym ustępem, przeprowadzają kontrolę w regularnych odstępach czasu, odnośnie do przestrzegania warunków przyznania takich zezwoleń.

4. Komisja przeprowadza badania statusu biologicznego gatunków wymienionych w załączniku III/3 oraz wpływu obrotu nimi na ten status.

Komisja przedstawia, najpóźniej na cztery miesiące przed terminem, określonym w art. 18 ust. 1 niniejszej dyrektywy, sprawozdanie oraz swoje wnioski komitetowi, określone w art. 16, w celu podjęcia decyzji dotyczącej wprowadzenia takich gatunków do załącznika III/2.

W oczekiwaniu na tę decyzję, Państwa Członkowskie mogą stosować obowiązujące przepisy krajowe w stosunku do tych gatunków, bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 7

1. Z uwagi na ich poziom populacji, rozmieszczenie geograficzne oraz wskaźnik reprodukcji w całej Wspólnocie, można polować na gatunki wymienione w załączniku II, na mocy ustawodawstwa krajowego. Państwa Członkowskie zapewniają, aby polowanie na te gatunki nie zagrażało wysiłkom podejmowanym w celu ich ochrony na obszarze ich występowania.

2. Można polować w morskim i lądowym obszarze geograficznym, do którego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie, na gatunki określone w załączniku II/1.

3. Na gatunki, określone w załączniku II/2, można polować jedynie w Państwach Członkowskich, w przypadku których są one wymienione.

4. Państwa Członkowskie zapewniają, aby praktyka łowiecka, w tym sokołnictwo, o ile jest ono praktykowane, prowadzona zgodnie z obowiązującymi środkami krajowymi, była zgodna z zasadami rozsądnego wykorzystywania i ekologicznie zrównoważonej kontroli gatunków danego ptactwa, oraz aby ta praktyka była zgodna, gdy chodzi o populację tych gatunków, w szczególności gatunków wędrownych, ze środkami wynikającymi z art. 2. Państwa Członkowskie sprawdzają w szczególności, czy na gatunki, do których stosuje się prawo łowieckie, nie są organizowane polowania w okresie wychowu młodych, ani w czasie trwania poszczególnych faz reprodukcji. W przypadku gatunków wędrownych, sprawdzają one w szczególności czy na gatunki, do których mają zastosowanie przepisy łowieckie, nie są organizowane polowania w okresie ich reprodukcji lub ich powrotu do swoich miejsc wylęgu. Państwa Członkowskie przekazują Komisji wszelkie stosowne informacje na temat praktycznego stosowania swoich przepisów łowieckich.

Artykuł 8

1. W odniesieniu do polowania, chwytania lub zabijania ptactwa na mocy niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie zabraniają wykorzystywania wszelkich środków, sposobów lub metod wykorzystywanych do nieselektywnego lub na dużą skalę chwytania, lub zabijania ptactwa, lub mogących spowodować lokalne zanikanie gatunków, w szczególności tych wymienionych w załączniku IV lit. a).

2. Ponadto, Państwa Członkowskie zabraniają wszelkiego polowania ze środków transportu oraz w warunkach określonych w załączniku IV lit. b).

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od przepisów art. 5-8, jeśli nie ma innego zadowalającego rozwiązania, z następujących przyczyn:

- a) - w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego,
- w interesie bezpieczeństwa lotniczego,
- w celu zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do zbóż, inwentarza żywego, lasów, rybołówstwa i wody,
- w celu ochrony flory i fauny;
- b) do celów badań i nauczania, repopulacji lub ponownego wprowadzania oraz dla wylęgu niezbędnego do powyższych celów;
- c) w celu zezwolenia, przy zachowaniu ściśle nadzorowanych warunków oraz na zasadach selektywnych, na chwytanie, przetrzymywanie lub inne legalne wykorzystywanie niektórych ptaków w małych ilościach.

2. Odstępstwa muszą określać:

- gatunki, do których odstępstwa mają zastosowanie,
- dozwolone środki, sposoby lub metody chwytania lub zabijania,
- warunki ryzyka oraz okoliczności czasu i miejsca, w przypadku których takie odstępstwa mogą być przyznane,
- organ uprawniony do stwierdzania, że wymagane warunki zostały spełnione oraz do decydowania jakie środki, sposoby lub metody mogą być wykorzystywane, w ramach jakich limitów i przez kogo,
- kontrole, jakie będą przeprowadzone.

3. Corocznie Państwa Członkowskie przekazują Komisji sprawozdanie na temat wykonania niniejszego artykułu.

4. Na podstawie dostępnych informacji oraz w szczególności informacji przekazanych zgodnie z ust. 3, Komisja zapewnia, aby skutki tych odstępstw nie były niezgodne z niniejszą dyrektywą. Komisja podejmuje właściwe kroki w tym celu.

Artykuł 10

1. Państwa Członkowskie zachęcają do prowadzenia badań oraz wszelkich prac, wymagane jako podstawa ochrony, gospodarowania i wykorzystywania populacji wszystkich gatunków ptactwa, określonych w art. 1.

2. Należy zwrócić szczególną uwagę na badania i prace na tematy wymienione w załączniku V. Państwa Członkowskie przekazują Komisji wszelkie niezbędne informacje, aby umożliwić jej podjęcie właściwych środków w celu koordynacji badań i prac, określonych w niniejszym artykule.

Artykuł 11

Państwa Członkowskie zapewniają, aby wprowadzenie gatunków ptactwa, które nie występują naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium Państw Członkowskich, nie naruszało miejscowej flory i fauny. W tym celu konsultują się z Komisją.

Artykuł 12

1. Co trzy lata, poczynając od dnia upływu terminu, określonego w art. 18 ust. 1, Państwa Członkowskie przesyłają Komisji sprawozdanie na temat wykonania przepisów krajowych ustanowionych na podstawie niniejszej dyrektywy.

2. Co trzy lata Komisja opracowuje zbiorcze sprawozdanie w oparciu o informacje określone w ust. 1. Ta część projektu sprawozdania, która obejmuje informacje dostarczone przez dane Państwo Członkowskie, zostaje przekazana władzom danego Państwa Członkowskiego w celu weryfikacji. Ostateczna wersja sprawozdania zostaje przekazana Państwom Członkowskim.

Artykuł 13

Stosowanie środków podjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą nie może prowadzić do pogorszenia obecnego stanu w zakresie ochrony gatunków ptactwa, określonych w art. 1.

Artykuł 14

Państwa Członkowskie mogą wprowadzić bardziej rygorystyczne środki ochronne niż te, przewidziane w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 15

Wszelkie zmiany, jakie są konieczne dla dostosowania załączników I i V do niniejszej dyrektywy do postępu naukowo-technicznego oraz zmiany, określone w art. 6 ust. 4 akapit drugi, przyjmuje się zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 17.

Artykuł 16

1. Do celów zmian, określonych w art. 15 niniejszej dyrektywy, zostaje ustanowiony Komitet ds. dostosowania do postępu naukowo-technicznego (zwany dalej „komitetem”), składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji.

2. Komitet opracowuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 17

1. W przypadku zastosowania procedury ustanowionej w niniejszym artykule, sprawy są przekazywane komitetowi przez jego przewodniczącego, z jego inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela Państwa Członkowskiego.

2. Przedstawiciel Komisji przedkłada komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet przekazuje swoją opinię na temat projektu w terminie określonym przez przewodniczącego w zależności od pilności sprawy. Komitet stanowi większością 41 głosów, przy czym głosy Państw Członkowskich wazone są zgodnie z art. 148 ust. 2 Traktatu. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

3. a) Komisja przyjmuje przewidziane środki, jeżeli są one zgodne z opinią komitetu.

b) Jeżeli przewidziane środki nie są zgodne z opinią komitetu lub w przypadku braku takiej opinii, Komisja niezwłocznie przedkłada Radzie wniosek w sprawie środków, jakie należy przyjąć. Rada stanowi większością kwalifikowaną.

c) Jeżeli po upływie trzech miesięcy od przedłożenia wniosku Rada nie podjęła decyzji, Komisja przyjmuje proponowane środki.

Artykuł 18

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie dwóch lat od jej opublikowania. Niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które przyjęły w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 2 kwietnia 1979 r.

W imieniu Rady

J. FRANÇOIS - PONCET

Przewodniczący

BILAG I - ANHANG I - ANNEX I - ANNEXE I - ALLEGATO I - BIJLAGE I

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
1. <i>Gavia immer</i>	Islom	Eistaucher	Great northern diver	Plongeon imbrin	Strolaga maggiore	IJduiker
2. <i>Calonectris diomedea</i>	Kuhls skråpe	Gelbschnabels turmtaucher	Cory's shearwater	Puffin cendré	Berta maggiore	Kuhls pijlstormvogel
3. <i>Hydrobates pelagicus</i>	Lille stormsvale	Sturmschwabe	Storm petrel	Pétrel tempête	Uccello delle tempeste	Stormvogeltje
4. <i>Oceanodroma leucorhoa</i>	Stor stormsvale	Wellenläufer	Leach's petrel	Pétrel cul-blanc	Uccello delle tempeste codaforcuta	Vaal stormvogeltje
5. <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	Skarv (kontinental race)	Kormoran (kontinentale Rasse)	Cormorant (continental race)	Grand cormoran (race continentale)	Cormorano (razza continentale)	Aalscholver (continentaal ras)
6. <i>Botaurus stellaris</i>	Rørdrum	Rohrdommel	Bittern	Butor étoilé	Tarabuso	Roerdomp
7. <i>Nycticorax nycticorax</i>	Natthejre	Nachtreiher	Night heron	Héron bihoreau	Nitticora	Kwak
8. <i>Ardeola ralloides</i>	Tophejre	Rallenreiher	Squacco heron	Héron crabier	Sgarza ciuffetto	Ralreiger
9. <i>Egretta garzetta</i>	Silkehejre	Seidenreiher	Little egret	Aigrette garzette	Garzetta	Kleine zilverreiger
10. <i>Egretta alba</i>	Sølvhejre	Silberreiher	Great white heron	Grande aigrette	Airone bianco maggiore	Grote zilverreiger
11. <i>Ardea purpurea</i>	Purpurhejre	Purpurreiher	Purple heron	Héron pourpré	Airone rosso	Purperreiger
12. <i>Ciconia nigra</i>	Sort stork	Schwarzstorch	Black stork	Cigogne noire	Cicogna nera	Zwarte ooievaar

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
13. <i>Ciconia ciconia</i>	Hvid stork	Weißstorch	White stork	Cigogne blanche	Cicogna bianca	Ooievaar
14. <i>Plegadis falcinellus</i>	Sort ibis	Sichler	Glossy ibis	Ibis falcinelle	Mignattaio	Zwarte ibis
15. <i>Platalea leucorodia</i>	Skestork	Löffler	Spoonbill	Spatule blanche	Spatola	Lepelaar
16. <i>Phoenicopterus ruber</i>	Flamingo	Flamingo	Greater flamingo	Flamant rose	Fenicottero	Flamingo
17. <i>Cygnus colombianus bewickii</i> (<i>Cygnus bewickii</i>)	Pibesvane	Zwergschwan	Bewick's swan	Cygne de Bewick	Cigno minore	Kleine zwaan
18. <i>Cygnus cygnus</i>	Sangsvane	Singschwan	Whooper swan	Cygne sauvage	Cigno selvatico	Wilde zwaan
19. <i>Anser albifrons flavirostris</i>	Blisgås (grønlandsk race)	Bläßgans (Grönlandrasse)	White-fronted goose (Greenland race)	Oie rieuse (race de Groenland)	Oca lombardella (razza di Groenlandia)	Kolgans (Groenlandras)
20. <i>Branta leucopsis</i>	Bramgås	Nonnengans	Barnacle goose	Bernache nonnette	Oca facciabianca	Brandgans
21. <i>Aythya nyroca</i>	Hvidøjjet and	Moorente	White-eyed pochard	Canard nyocra	Moretta tabacata	Witoogeend
22. <i>Oxyura leucicephala</i>	Hvidhovedet and	Weißkopf-Ruderente	White-headed duck	Erismature à tête blanche	Gobbo rugginoso	Witkopeend
23. <i>Pernis apivorus</i>	Hvepsevåge	Wespenbussard	Honey buzzard	Bondrée apivore	Falco pecchiaiolo	Wespendief

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
24. <i>Milvus migrans</i>	Sort glente	Schwarzmilan	Black kite	Milan noir	Nibbio bruno	Zwarte wouw
25. <i>Milvus milvus</i>	Rød glente	Rotmilan	Kite	Milan royal	Nibbio reale	Rode wouw
26. <i>Haliaeetus albicilla</i>	Havørn	Seeadler	White-tailed eagle	Pygargue à queue blanche	Aquila di mare	Zeearend
27. <i>Gypaetus barbatus</i>	Lammegrib	Bartgeier	Bearded vulture	Gypaète barbu	Avvoltoio degli agnelli	Lammergier
28. <i>Neophron percnopterus</i>	Ådselgrib	Schmutzgeier	Egyptian vulture	Percnoptère d'Égypte	Capovaccaio	Aasgier
29. <i>Gyps fulvus</i>	Gåsegrip	Gänsegeier	Griffon vulture	Vautour fauve	Grifone	Vale gier
30. <i>Aegypius monachus</i>	Munkegrib	Mönchsgeier	Black vulture	Vautour moine	Avvoltoio	Monniksgier
31. <i>Circaetus gallicus</i>	Slangeørn	Schlangenadler	Short-toed eagle	Circaète jean-le-blanc	Biancone	Slangenarend
32. <i>Circus aeruginosus</i>	Rørhøg	Rohrweihe	Marsh harrier	Busard des roseaux	Falco di palude	Bruine kiekendief
33. <i>Circus cyaneus</i>	Blå kærhøg	Kornweihe	Hen harrier	Busard saint-martin	Albanella reale	Blauwe kiekendief
34. <i>Circus pygargus</i>	Hedehøg	Wiesenweihe	Montagu's harrier	Busard cendré	Albanella minore	Grauwe kiekendief
35. <i>Aquila chrysaetus</i>	Kongeørn	Steinadler	Golden eagle	Aigle royal	Aquila reale	Steenarend

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
36. Hieraaetus pennatus	Dværgørn	Zwergadler	Booted eagle	Aigle botté	Aquila minore	Dwergarend
37. Hieraaetus fasciatus	Høgeørn	Habichtsadler	Bonelli's eagle	Aigle de Bonelli	Aquila del Bonelli	Havikarend
38. Pandion haliaetus	Fiskeørn	Fischadler	Osprey	Balbusard pêcheur	Falco pescatore	Visarend
39. Falco eleonora	Eleonorafalk	Eleonorenfalk	Eleonora's falcon	Faucon d'Éléonore	Falco della regina	Eleonora's valk
40. Falco biarmicus	Lannerfalk	Lanner	Lanner falcon	Faucon lanier	Lanario	Lannervalk
41. Falco peregrinus	Vandrefalk	Wanderfalke	Peregrine	Faucon pèlerin	Falco pellegrino	Slechtvalk
42. Porphyrio porphyrio	Sultanhøne	Purpurhuhn	Purple gallinule	Poule sultane	Pollo sultano	Purperkoet
43. Grus grus	Trane	Kranich	Crane	Grue cendrée	Gru	Kraanvogel
44. Tetrax tetrax (Otis tetrax)	Dværgtrappe	Zwergtrappe	Little bustard	Outarde canepetière	Gallina prataiola	Kleine trap
45. Otis tarda	Stortrappe	Großtrappe	Great bustard	Outarde barbue	Otarda	Grote trap
46. Himantopus himantopus	Stylteløber	Stelzenläufer	Black-winged stilt	Échasse blanche	Cavaliere d'Italia	Steltkluut
47. Recurvirostra avosetta	Klyde	Säbelschnäbler	Avocet	Avocette	Avocetta	Kluut

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands	
48.	Burhinus oedicnemus	Triel	Triel	Stone curlew	Œdicnème criard	Occhione	Grief
49.	Glareola pratincola	Braksvale	Brachschwalbe	Pratincole	Glareóle à collier	Pernice di mare	Vorkstaartplevier
50.	Charadrius morinellus (Endromias morinellus)	Pomeransfugl	Mornellregenpfeifer	Dotterel	Pluvier guignard	Piviere tortolino	Morinelplevier
51.	Pluvialis apricaria	Hjejle	Goldregenpfeifer	Golden plover	Pluvier doré	Piviere dorato	Goudplevier
52.	Gallinago media	Tredækker	Doppelschnepfe	Great snipe	Bécassine double	Crocolone	Poelsnip
53.	Tringa glareola	Tinksmed	Bruchwasserläufer	Wood-sandpiper	Chevalier sylvain	Piro-piro boschereccio	Bosruiter
54.	Phalaropus lobatus	Odinshane	Odinshühnen	Red-necked phalarope	Phalarope à bec étroit	Falarope becco sottile	Grauwe franjepoot
55.	Larus genei	Tyndnæbbet måge	Dünnschnabelmöwe	Slender-billed gull	Goéland railleur	Gabbiano roseo	Dunbekmeeuw
56.	Larus audouinii	Adouinsmåge	Korallenmöwe	Audouin's gull	Goéland d'Audouin	Gabbiano corso	Audouins meeuw

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands	
57.	Gelochelidon nilotica	Sandterne	Lachseeschwalbe	Gull-billed tern	Sterne hansel	Sterna zampenere	Lachstern
58.	Sterna sandvicensis	Splitterne	Brandseeschwalbe	Sandwich tern	Sterne caugek	Beccapesci	Grote stern
59.	Sterna dougallii	Dougallsterne	Rosenseeschwalbe	Roseate tern	Sterne de Dougall	Sterna del Dougall	Dougalls sterns
60.	Sterna hirundo	Fjordterne	Flußseeschwalbe	Common tern	Sterne Pierregarin	Sterna comune	Visdief
61.	Sterna paradisaea	Havterne	Küstenseeschwalbe	Arctic tern	Sterne arctique	Sterna codalunga	Noordse stern
62.	Sterna albifrons	Dværgterne	Zwergseeschwalbe	Little tern	Sterne naine	Fratricello	Dwergstern
63.	Chelidonias niger	Sortterne	Trauerseeschwalbe	Black tern	Guifette noire	Mignattino	Zwarte stern
64.	Pterocles alchata	Spidshalet sandhøne	Spießflughuhn	Pin-tailed sandgrouse	Ganga cata	Grandule	Witbuikzandhoen
65.	Bubo bubo	Stor hornugle	Uhu	Eagle owl	Hibou grand-duc	Gufo reale	Oehoe
66.	Nyctea scandiaca	Sneugle	Schnee-Eule	Snowy owl	Chouette harfang	Gufo delle nevi	Sneeuwuil

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
67. <i>Asio flammeus</i>	Mosehornugle	Sumpfohreule	Short-eared owl	Hibou brachyote	Gufo di palude	Velduil
68. <i>Alcedo atthis</i>	Isfugl	Eisvogel	Kingfisher	Martin pêcheur d'Europe	Martin pescatore	IJsvogel
69. <i>Dryocopus martius</i>	Sortspætte	Schwarzspecht	Black woodpecker	Pic noir	Picchio nero	Zwarte specht
70. <i>Dendrocopus leucotus</i>	Hvidrygget spætte	Weißrückenspecht	White-backed woodpecker	Pie à dos blanc	Picchio dorsobianco	Witrugspecht
71. <i>Luscinia svecica</i>	Blåhals	Blaukehlchen	Blue-throat	Gorge-bleue à miroir	Pettazzurro	Blauwborst
72. <i>Sylvia undata</i>	Provincesanger	Provencegrasmücke	Dartford warbler	Fauvette pitchou	Magnanina	Provence-grasmus
73. <i>Sylvia nisoria</i>	Høgesanger	Sperbergrasmücke	Barred warbler	Fauvette épervière	Bigia padovana	Gestreepte grasmus
74. <i>Sitta whiteheadi</i>	Korsikansk spætmejsje	Korsenkleiber	Corsican nuthatch	Sittelle corse	Picchio muratore corso	Zwartkopboomklever

BILAG II/1 - ANHANG III1 - ANNEX II/1 - ANNEXE II/1 - ALLEGATO II/1 - BIJLAGE II/1

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands	
ANSERIFORMES							
1.	Anser fabalis	Sædgås	Saatgans	Bean goose	Oie des moissons	Oca granaiola	Rietgans
2.	Anser anser	Grågås	Graugans	Greylag goose	Oie cendrée	Oca selvatica	Grauwe gans
3.	Branta canadensis	Kanadagås	Kanadagans	Canada goose	Bernache du Canada	Oca del Canada	Canadese gans
4.	Anas penelope	Pibeand	Pfeifente	Wigeon	Canard siffleur	Fischione	Smient
5.	Anas strepera	Knarand	Schnatterente	Gadwall	Canard chipeau	Canapiglia	Krakeend
6.	Anas crecca	Krikand	Krickente	Teal	Sarcelle d'hiver	Alzavola	Wintertaling
7.	Anas platyrhynchos	Gråand	Stockente	Mallard	Canard colvert	Germano reale	Wilde eend
8.	Anas acuta	Spidsand	Spießente	Pintail	Canard pilet	Codone	Pijlstaart
9.	Anas querquedula	Atlingand	Knäkente	Garganey	Sarcelle d'été	Marzaiola	Zomertaling
10.	Anas clypeata	Skeand	Löffelente	Shoveler	Canard souchet	Mestolone	Slobeend
11.	Aythya ferina	Taffeland	Tafelente	Pochard	Fuligule milouin	Moriglione	Tafeleend

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
12. <i>Aythya fuligula</i>	Troldand	Reiherente	Tufted duck	Fuligule morillon	Moretta	Kuifeend
GALLIFORMES						
13. <i>Lagopus lagopus scoticus et hibernicus</i>	Grouse	Schottisches Moorschneehuhn	Red grouse	Lagopède des saules	Pernice bianca di Scozia	Moerassneeuwhoen
14. <i>Lagopus mutus</i>	Fjeldrype	Alpensneehuhn	Ptarmigan	Lagopède des Alpes	Pernice bianca	Alpensneeuwhoen
15. <i>Alectoris graeca</i>	Stenhøne	Steinhuhn	Rock partridge	Perdrix bartavelle	Coturnice	Europese steenpatrijs
16. <i>Alectoris rufa</i>	Rødhøne	Rothuhn	Red-legged partridge	Perdrix rouge	Pernice rossa	Rode patrijs
17. <i>Perdix perdix</i>	Agerhøne	Rebhuhn	Partridge	Perdrix grise	Starna	Patrijs
18. <i>Phasianus colchicus</i>	Fasan	Fasan	Pheasant	Faisan de chasse	Fagiano	Fazant
GRUIFORMES						
19. <i>Fulica atra</i>	Blishøne	Bläbhuhn	Coot	Foulque macroule	Folaga	Meerkoet
CHARADRIIFORMES						
20. <i>Lymnocyptes minimus</i>	Enkeltbekkasin	Zwergschnepfe	Jack snipe	Bécassine sourde	Frullino	Bokje

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
21. Gallinago gallinago	Dobbeltbekkasin	Bekassine	Snipe	Bécassine des marais	Beccaccino	Watersnip
22. Scolopax rusticola	Skovsneppe	Waldschnepfe	Woodcock	Bécasse des bois	Beccaccia	Houtsnip
COLUMBIFORMES						
23. Columba livia	Klippedue	Felsentaube	Rock dove	Pigeon biset	Piccione selvatico	Rotsduif
24. Columba palumbus	Ringdue	Ringeltaube	Wood pigeon	Pigeon ramier	Colombaccio	Houtduif

BILAG II/2 - ANHANG II/2 - ANNEX II/2 - ANNEXE II/2 - ALLEGATO II/2 - BIJLAGE I

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
25. Cygnus olor	Knopsvane	Höckerschwan	Mute swan	Cygne muet	Cigno reale	Knobbelzwaan
26. Anser brachyrhynchus	Kortnæbbet gås	Kurzschnabelgans	Pink-footed goose	Oie à bec court	Oca zamperose	Kleine rietgans
27. Anser albifrons	Blisgås	Bläßgans	White-fronted goose	Oie rieuse	Oca lombardella	Kolgans
28. Branta bernicla	Knortegås	Ringelgans	Brent goose	Bernache cravant	Oca colombaccio	Rotgans
29. Netta rufina	Rødhovedet and	Kolbenente	Red-crested pochard	Nette rousse	Fistione turco	Krooneend
30. Aythya marila	Bjergand	Bergente	Scaup	Fuligule milouinin	Moretta grigia	Toppereend
31. Somateria mollissima	Ederfugl	Eiderente	Eider	Eider à duvet	Edredone	Eidereend
32. Clangula hyemalis	Havlit	Eisente	Long-tailed duck	Harelde de Miquelon	Moretta codona	IJseend
33. Melanina nigra	Sortand	Trauerente	Common scoter	Macreuse noire	Orchetto marino	Zwarte zeeëend
34. Melanitta fusca	Fløjlsand	Samtente	Velvet scoter	Macreuse brune	Orco marino	Grote zeeëend

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands	
35.	Bucephala clangula	Hvinand	Schellente	Golden-eye	Garrot à l'œil d'or	Quattrocchi	Brilduiker
36.	Mergus serrator	Toppet skallesluger	Mittelsäger	Red-breasted merganser	Harle huppé	Smergo minore	Middelste zaagbek
37.	Mergus merganser	Stor skallesluger	Gänsesäger	Goosander	Harle bièvre	Smergo maggiore	Grote zaagbek
38.	Bonasia bonasia (Tetrastes bonasia)	Hjerpe	Haselhuhn	Hazel hen	Gélinotte des bois	Francolino di monte	Hazelhoen
39.	Tetrao tetrix (Lyrurus tetrix)	Urfugl	Birkhuhn ♂	Black grouse	Tétras lyre ♂	Fagiano di monte	Korhoen
40.	Tetrao urogallus	Tjur	Auerhuhn ♂	Capercaillie	Grand tétras ♂	Gallo cedrone	Auerhoen
41.	Alectoris barbara	Berberhøne	Felsenhuhn	Barbary partridge	Perdrix de Barbarie	Pernice di Sardegna	Barbarijse patrijs
42.	Coturnix coturnix	Vagtel	Wachtel	Quail	Caille des blés	Quaglia	Kwartel
43.	Meleagris gallopavo	Vildkalkun	Wildtruthuhn	Wild turkey	Dindon / Dinde sauvage	Tacchino selvatico	Wilde kalkoen
44.	Rallus aquaticus	Vandrikse	Wasserralle	Water rail	Râle d'eau	Porciglione	Waterral
45.	Gallinula chloropus	Grønbenet rørhøne	Teichhuhn	Moorhen	Poule d'eau	Gallinella d'acqua	Waterhoen

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands	
46.	Haematopus ostralegus	Strandskade	Austernfischer	Oystercatcher	Huîtrier pie	Beccaccia di mare	Scholekster
47.	Pluvialis apricaria	Hjejle	Goldregenpfeifer	Golden plover	Pluvier doré	Piviere dorato	Goudplevier
48.	Pluvialis squatarola	Strandhjejle	Kiebitzregenpfeifer	Grey plover	Pluvier argenté	Pivieressa	Zilverplevier
49.	Vanellus vanellus	Vibe	Kiebitz	Lapwing	Vanneau huppé	Pavoncella	Kievit
50.	Calidris canutus	Islandsk ryle	Knutt	Knot	Bécasseau maubèche	Piovanello maggiore	Kanoetstrandloper
51.	Philomachus pugnax	Brushane	Kampfläufer	Ruff ♂ Reeve ♀	Chevalier combattant	Combattente	Kemphaan
52.	Limosa limosa	Stor kobbersneppe	Uferschnepfe	Black-tailed godwit	Barge à queue noir	Pittima reale	Grutto
53.	Limosa lapponica	Lille kobbersneppe	Pfuhschnepfe	Bar - tailed godwit	Barge rousse	Pittima minore	Rosse grutto
54.	Numenius phaeopus	Lille regnspeve	Regenbrachvogel	Whimbrel	Courlis corlieu	Chiurlo piccolo	Regenwulp
55.	Numenius arquata	Stor regnspeve	Großer Brachvogel	Curlew	Courlis cendré	Chiurlo	Wulp
56.	Tringa erythropus	Sortklire	Dunkler Wasserläufer	Spotted redshank	Chevalier arlequin	Totano moro	Zwarte ruiter

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
57. <i>Tringa totanus</i>	Rødben	Rotschenkel	Redshank	Chevalier gambette	Pettegola	Tureluur
58. <i>Tringa nebularia</i>	Hvidklire	Grünschenkel	Greenshank	Chevalier aboyeur	Pantana	Groenpoot ruiter
59. <i>Larus ridibundus</i>	Hættemåge	Lachmöwe	Black - headed gull	Mouette rieuse	Gabbiano comune	Kokmeeuw
60. <i>Larus canus</i>	Stormmåge	Sturmmöwe	Common gull	Goéland cendré	Gavina	Stormmeeuw
61. <i>Larus fuscus</i>	Slidemåge	Heringsmöwe	Lesser black - backed gull	Goéland brun	Gabbiano zafferano	Kleine mantelmeeuw
62. <i>Larus argentatus</i>	Sølvmåge	Silbermöwe	Herring gull	Goéland argenté	Gabbiano reale	Zilvermeeuw
63. <i>Larus marinus</i>	Svartbag	Mantelmöwe	Greater black-backed gull	Goéland marin	Mugnaiaccio	Mantelmeeuw
64. <i>Columba oenas</i>	Huldue	Hohltaube	Stock dove	Pigeon columbien	Colombella	Holenduif
65. <i>Streptopelia decaocto</i>	Tyrkerdue	Türkentaube	Collared turtle dove	Tourterelle turque	Tortora dal collare orientale	Turkse tortel
66. <i>Streptopelia turtur</i>	Turteldue	Turteltaube	Turtle dove	Tourterelle des bois	Tortora	Tortelduif

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
67. <i>Alauda arvensis</i>	Sanglærke	Feldlerche	Skylark	Alouette des champs	Lodola	Veldleeuw erik
68. <i>Turdus merula</i>	Solsort	Amsel	Blackbird	Merle noir	Merlo	Merel
69. <i>Turdus pilaris</i>	Sjagger	Wacholderdrossel	Fieldfare	Grive litorne	Cesena	Kramsvogel
70. <i>Turdus philomelos</i>	Sangdrossel	Singdrossel	Song - thrush	Grive musicienne	Tordo	Zanglijster
71. <i>Turdus iliacus</i>	Vindrossel	Rotdrossel	Redwing	Grive mauvis	Tordo sassello	Koperwiek
72. <i>Turdus viscivorus</i>	Misteldrossel	Misteldrossel	Mistle - thrush	Grive draine	Tordela	Grote lijster

	Belgique/Be lgie	Danmark	Deutschland	France	Ireland	Italia	Luxemburg	Nederland	United Kingdom
25. Cynus olor			+						
26. Anser brachyrhynchus	+	+			+				+
27. Anser albifrons	+	+	+	+	+			+	+
28. Branta bernicla		+	+						
29. Netta rufina				+					
30. Aythya marila	+	+	+	+	+			+	+
31. Somateria mollissima		+		+	+				
32. Clangula hyemalis		+		+	+				+
33. Melanitta nigra		+	+	+	+				+
34. Melanitta fusca		+	+	+	+				+
35. Bucephala clangula		+		+	+				+
36. Mergus serrator		+			+				
37. Mergus merganser		+			+				
38. Bonasia bonasia (Tetrastes bonasia)				+					
39. Tetrao tetrix (Lyrurus tetrix)	+		+♂	+♂		+			+
40. Tetrao urogallus			+♂	+♂		+			+
41. Alectoris barbara						+			
42. Coturnix coturnix				+		+			
43. Meleagris gallopavo			+						
44. Rallus aquaticus				+		+			
45. Gallinula chloropus	+			+		+			+
46. Haematopus ostralegus		+		+					

	Belgique/Be lgie	Danmark	Deutschland	France	Ireland	Italia	Luxemburg	Nederland	United Kingdom
47. <i>Pluvialis apricaria</i>	+	+		+	+	+		+	+
48. <i>Pluvialis squatarola</i>		+		+					+
49. <i>Vanellus vanellus</i>	+	+		+	+	+			
50. <i>Calidris canutus</i>		+		+					
51. <i>Philomachus pugnax</i>				+		+			
52. <i>Limosa limosa</i>		+		+		+			
53. <i>Limosa lapponica</i>		+		+		+			+
54. <i>Numenius phaeopus</i>		+		+					+
55. <i>Numenius arquata</i>		+		+	+	+			+
56. <i>Tringa erythropus</i>		+		+					
57. <i>Tringa totanus</i>		+		+		+			+
58. <i>Tringa nebularia</i>		+		+					
59. <i>Larus ridibundus</i>		+	+						
60. <i>Larus canus</i>		+	+						
61. <i>Larus fuscus</i>		+	+						
62. <i>Larus argentatus</i>		+	+						
63. <i>Larus marinus</i>		+	+						
64. <i>Columba oenas</i>				+					
65. <i>Streptopelia decaocto</i>		+	+	+					
66. <i>Streptopelia turtur</i>				+		+			
67. <i>Alauda arvensis</i>				+		+			
68. <i>Turdus merula</i>				+		+			
69. <i>Turdus pilaris</i>				+		+			

	Belgique/Belgie	Danmark	Deutschland	France	Ireland	Italia	Luxembourg	Nederland	United Kingdom
70. Turdus philomelos				+		+			
71. Turdus iliacus				+		+			
72. Turdus viscivorus				+					

+ = Medlemsstater, som i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, kan give tilladelse til jagt på

+ = Mitgliedstaaten, die nach Artikel 7 Absatz 3 die Bejagung der aufgeführten Arten zulassen

+ = Member States which under article 7 (3) may authorize hunting of the species listed.

+ = États membres pouvant autoriser, conformément à l'article 7 paragraphe 3, la chasse des

+ = Stati membri che possono autorizzare, conformemente all'articolo 7, paragrafo 3, la caccia

+ = Lid-Staten die overeenkomstig artikel 7, lid 3, toestemming mogen geven tot het jagen op de genoemde soorten.

BILAG III/I - ANHANG III/I - ANNEX III/I - ANNEXE III/I - ALLEGATO III/I - BIJLAGE III/I

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
1. <i>Anas platyrhynchos</i>	Gråand	Stockente	Mallard	Canard colvert	Germano reale	Wilde eend
2. <i>Lagopus lagopus scoticus et hibernicus</i>	Grouse	Schottisches Moorschneehuhn	Red grouse	Lagopède des saules	Pernice bianca di Scozia	Moerassneeuwhoen
3. <i>Alectoris rufa</i>	Rødhøne	Rothuhn	Red - legged partridge	Perdrix rouge	Pernice rossa	Rode patrijs
4. <i>Alectoris barbara</i>	Berberhøne	Felsenhuhn	Barbary partridge	Perdrix de Barbarie	Pernice di Sardegna	Barbarijse patrijs
5. <i>Perdix perdix</i>	Agerhøne	Rebhuhn	Partridge	Perdrix grise	Starna	Patrijs
6. <i>Phasianus colchicus</i>	Fasan	Fasan	Pheasant	Faisan de chasse	Fagiano	Fazant
7. <i>Columba palumbus</i>	Ringdue	Ringeltaube	Wood pigeon	Pigeon ramier	Colombaccio	Houtduif

BILAG III/2 - ANHANG III/2 - ANNEX III/2 - ANNEXE IU/2 - ALLEGATO III/2 - BIJLAGE UI/2

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands	
8.	Anser anser	Grågås	Graugans	Greylag goose	Oie cendrée	Oca selvatica	Grauwe gans
9.	Anas penelope	Pibeand	Pfeifenente	Wigeon	Canard siffleur	Fischione	Smient
10.	Anas crecca	Krikand	Krickente	Teal	Sarcelle d'hiver	Alzavola	Wintertaling
11.	Anas acuta	Spidsand	Spießente	Pintail	Canard pilet	Codone	Pijlstaart
12.	Aythya ferina	Taffeland	Tafelente	Pochard	Fuligule milouin	Moriglione	Tafeleend
13.	Aythya fuligula	Troldand	Reiherente	Tufted duck	Fuligule morillon	Moretta	Kuifeend
14.	Sotnateria mollissima	Ederfugl	Eiderente	Eider	Eider à duvet	Edredone	Eidereend
15.	Lagopus mutus	Fjeldrype	Alpensneehuhn	Ptarmigan	Lagopède des Alpes	Pernice bianca	Alpensneeuwhoen
16.	Tetrao urogallus	Tjur	Auerhuhn	Capercaillie	Grand tétras	Gallo cedrone	Auerhoen
17.	Fulica atra	Blishøne	Bläßhuhn	Coot	Foulque macroule	Folaga	Meerkoet

BILAG III/3 - ANHANG III/3 - ANNEX III/3 - ANNEXE III/3 - ALLEGATO IH/3 - BIJLAGE III/3

	Dansk	Deutsch	English	Français	Italiano	Nederlands
18. <i>Anser albifrons</i>	Blisgås	Bläßgans	White-fronted goose	Oie rieuse	Oca lombardella	Kolgans
19. <i>Anas clypeata</i>	Skeand	Löffelente	Shoveler	Canard souchet	Mestolone	Slobeend
20. <i>Aythya marila</i>	Bjergand	Bergente	Scaup	Fuligule milouinin	Moretta grigia	Toppereend
21. <i>Melanitta nigra</i>	Sortand	Trauerente	Common scoter	Macreuse noire	Orchetto marino	Zwarte zeeëend
22. <i>Tetrao tetrix</i> (<i>Lyrurus tetrix</i>)	Urfugl	Birkhuhn	Black grouse	Tétras lyre	Fagiano di monte	Korhoen
23. <i>Pluvialis apricaria</i>	Hjejle	Goldregenpfeifer	Golden plover	Pluvier doré	Piviere dorato	Goudplevier
24. <i>Lymnocyptes minimus</i>	Enkeltbekkasin	Zwergschnepfe	Jack snipe	Bécassine sourde	Frullino	Bokje
25. <i>Gallinago gallinago</i>	Dobbeltbekkasin	Bekassine	Snipe	Bécassinne de marais	Beccaccino	Watersnip
26. <i>Scolopax rusticola</i>	Skovsneppe	Waldschnepfe	Woodcock	Bécasse des bois	Beccaccia	Houtsnip

ZAŁĄCZNIK IV

- a) - Sidła, lepy, wnyki, żywe ptaki, które są ślepe lub okaleczone używane jako wabiki, urządzenia do rejestracji na taśmach magnetycznych, urządzenia służące do norażenia prądem elektrycznym
  - Źródła sztucznego światła, lustra, urządzenia do oświetlania celów, noktowizyjne urządzenia strzeleckie, zawierające elektroniczne urządzenia do powiększania lub przetwarzania obrazu.
  - Materiały wybuchowe.
  - Sieci, sidła, przynęty zatrute lub usypiające.
  - Broń automatyczna i półautomatyczna z magazynkiem mieszczącym więcej niż dwie serie amunicji.
- b) - Samoloty, pojazdy silnikowe.
- Łodzie poruszające się z prędkością przekraczającą 5 km/godz.. Na otwartym morzu, Państwa Członkowskie mogą, ze względów bezpieczeństwa, zezwolić na korzystanie z łodzi motorowych o maksymalnej prędkości 18 km/godz. Państwa Członkowskie informują Komisję o wszelkich udzielonych zezwoleniach.

ZAŁĄCZNIK V

- a) Krajowe wykazy gatunków zagrożonych wyginięciem lub szczególnie zagrożonych, biorąc pod uwagę rozmieszczenie geograficzne.
- b) Wykaz i opis ekologiczny obszarów szczególnie istotnych dla gatunków wędrownych na trasach ich migracji oraz terenach zimowania i zakładania gniazd.
- c) Wykaz danych o poziomach populacji gatunków wędrujących na podstawie obrączkowania.
- d) Ocena wpływu metod pozyskiwania dzikiego ptactwa na poziomy populacji.
- e) Rozwój lub doskonalenie ekologicznych metod zapobiegania szkodom wyrządzanym przez ptaki.
- f) Określenie roli niektórych gatunków jako wskaźników zanieczyszczenia środowiska.
- g) Badanie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń chemicznych na poziomy populacji gatunków ptactwa.

DYREKTYWA RADY 92/43/EWG

z dnia 21 maja 1992 r.

w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 130s,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska, w tym ochrona siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory jest istotnym celem stanowiącym element realizacji ogólnego interesu Wspólnoty wyrażonego w art. 130r Traktatu;

polityka Wspólnoty Europejskiej i program działań w zakresie ochrony środowiska (na lata 1987-1992)⁴ przewidują środki dotyczące ochrony przyrody i zasobów naturalnych;

uznając za główny cel niniejszej dyrektywy wspieranie zachowania różnorodności biologicznej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych, niniejsza dyrektywa przyczynia się do realizacji ogólnego celu polegającego na trwałym rozwoju; zachowanie takiej różnorodności biologicznej może w niektórych przypadkach wymagać utrzymania lub wręcz pobudzania działalności człowieka;

na europejskim terytorium Państw Członkowskich stan siedlisk naturalnych nadal się pogarsza i coraz większa liczba dzikich gatunków jest poważnie zagrożona; jeśli się uwzględni, iż zagrożone siedliska i gatunki tworzą część dziedzictwa naturalnego Wspólnoty i że dotyczące ich zagrożenia mają często charakter transgraniczny, konieczne jest w celu ich ochrony podjęcie środków na poziomie wspólnotowym;

ze względu na zagrożenia niektórych typów siedlisk naturalnych i niektórych gatunków konieczne jest, w celu wspierania szybkiego wprowadzenia w życie środków zmierzających do ich ochrony, uznanie ich za mające priorytetowe znaczenie;

¹Dz.U. nr C 247 z 21.9.1988, str. 3 oraz Dz.U nr C 195 z 3.8.1990, str. 1.

²Dz.U. nr C 75 z 20.3.1991, str. 12.

³ Dz.U. nr C 31 z 6.2.1991, str. 25.

⁴Dz.U. nr C 328 z 7.12.1987, str. 1.

w celu odtworzenia lub zachowania siedlisk naturalnych i gatunków, objętych zakresem zainteresowania Wspólnoty, we właściwym stanie ochrony, konieczne jest wyznaczenie specjalnych obszarów ochrony w celu stworzenia spójnej europejskiej sieci ekologicznej zgodnie z wyznaczonym harmonogramem;

wszelkie wyznaczone obszary, w tym obszary sklasyfikowane obecnie lub w przyszłości jako obszary specjalnej ochrony zgodnie z dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa¹, będą musiały zostać włączone do spójnej europejskiej sieci ekologicznej;

jest właściwe, aby na każdym wyznaczonym obszarze wprowadzić konieczne środki przy uwzględnieniu realizowanych celów w dziedzinie ochrony;

tereny kwalifikujące się do wyznaczenia na specjalne obszary ochrony są proponowane przez Państwa Członkowskie, ale jednocześnie należy ustanowić procedurę umożliwiającą w wyjątkowych przypadkach wyznaczenie terenu, który nie został zaproponowany przez Państwo Członkowskie, a który jest uznawany przez Wspólnotę za istotny dla utrzymania lub przetrwania typów naturalnych siedlisk lub gatunków o znaczeniu priorytetowym;

należy dokonać odpowiedniej oceny każdego planu lub programu mogącego mieć istotny wpływ na cele w zakresie ochrony terenu, który został wyznaczony lub też zostanie wyznaczony w przyszłości;

uznaje się, iż przyjęcie środków mających na celu wspieranie ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, ważnych dla Wspólnoty, stanowi wspólną odpowiedzialność wszystkich Państw Członkowskich; te środki jednakże mogą wiązać się z nadmiernym obciążeniem finansowym dla niektórych Państw Członkowskich z jednej strony ze względu na nierównomierne rozmieszczenie takich siedlisk oraz gatunków w całej Wspólnocie oraz z drugiej strony ze względu na to, że zasada „zanieczyszczający płaci” może mieć tylko ograniczone zastosowanie w szczególnym przypadku ochrony przyrody;

dlatego też uzgodniono, iż w tym wyjątkowym przypadku, powinno zostać zapewnione współfinansowanie ze środków Wspólnoty w ramach limitów środków udostępnianych na mocy decyzji Wspólnoty;

planowanie zagospodarowania terenów i polityka rozwoju powinny zachęcać do utrzymania cech krajobrazu o dużym znaczeniu dla dzikiej fauny i flory;

należy ustanowić system nadzoru stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków objętych niniejszą dyrektywą;

dla niektórych gatunków fauny i flory wymagany jest ogólny system ochrony w celu uzupełnienia dyrektywy 79/409/EWG; należy zapewnić środki gospodarowania niektórymi

---

¹Dz.U. nr L 103 z 25.4.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 91/244/EWG (Dz.U. nr L 115 z 8.5.1991, str. 41).

gatunkami, jeśli uzasadnia to stan ich ochrony, w tym zakaz stosowania niektórych środków chwytania lub zabijania, przewidując jednocześnie możliwość odstępstw pod pewnymi warunkami;

w celu zapewnienia, że wykonanie przepisów niniejszej dyrektywy jest monitorowane, Komisja będzie okresowo przygotowywać zbiorcze sprawozdania, między innymi na podstawie informacji przesłanych jej przez Państwa Członkowskie, dotyczące stosowania przepisów prawa krajowego przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy;

w celu wykonania niniejszej dyrektywy istotne jest pogłębianie wiedzy naukowej i technicznej; wobec tego właściwe jest wspieranie koniecznych prac badawczych i naukowych;

postęp naukowy i techniczny oznacza, że musi istnieć możliwość dostosowania załączników; należy ustalić procedurę, według której Rada może zmieniać załączniki;

należy ustanowić komitet regulacyjny wspierający Komisję przy wykonywaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności, gdy podejmowane są decyzje o współfinansowaniu przez Wspólnotę;

należy zapewnić środki dodatkowe regulujące ponowne wprowadzenie niektórych rodzimych gatunków fauny i flory oraz ewentualnego wprowadzenia gatunków obcych;

edukacja i ogólne informacje dotyczące celów niniejszej dyrektywy są istotne dla zapewnienia jej skutecznego wykonania,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Definicje

Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) *ochrona* oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia naturalnych siedlisk oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i);
- b) *siedliska naturalne* oznaczają obszary lądowe lub wodne wyodrębnione w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne, jak i półnaturalne;
- c) *typy siedlisk naturalnych ważnych dla Wspólnoty* oznaczają te siedliska w obrębie terytorium, określonym w art. 2, i które:
  - (i) są zagrożone zanikiem w swoim naturalnym zasięgu;

lub

- (ii) mają niewielki zasięg naturalny w wyniku regresji lub z powodu ograniczonego ze swej istoty obszaru występowania;

lub

- (iii) stanowią wybitne przykłady typowych cech jednego lub więcej z pięciu następujących regionów biogeograficznych: alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego, makaronezyjskiego i śródziemnomorskiego.

Te typy siedlisk są wymienione lub mogą być [wymienione w załączniku I](#);

- d) *typy siedlisk naturalnych o znaczeniu priorytetowym* oznaczają typy siedlisk naturalnych zagrożonych zanikiem, które występują na terytorium, określonym w art. 2, i w odniesieniu do ochrony których Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości ich naturalnego zasięgu mieszczącego się w obrębie terytorium, określonego w art. 2; typy siedlisk naturalnych o znaczeniu priorytetowym są w załączniku I oznaczone gwiazdką*;
- e) *stan ochrony siedliska naturalnego* oznacza sumę oddziaływań na siedlisko naturalne oraz na jego typowe gatunki, które mogą mieć wpływ na jego długofalowe naturalne rozmieszczenie, strukturę i funkcje oraz na długoterminowe przetrwanie jego typowych gatunków w obrębie terytorium, o którym mowa w art. 2.

Stan ochrony siedliska naturalnego zostanie uznany za „właściwy”, jeśli:

- jego naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie tego zasięgu są stałe lub się powiększają;
  - szczególna struktura i funkcje konieczne do jego długotrwałego zachowania istnieją i prawdopodobnie będą istnieć w dającej się przewidzieć przyszłości, oraz
  - stan ochrony jego typowych gatunków jest właściwy, w rozumieniu lit. i);
- f) *siedlisko gatunku* oznacza środowisko określone przez szczególne czynniki abiotyczne i biotyczne, w którym gatunek ten żyje w dowolnym stadium swojego cyklu biologicznego;
  - g) *gatunki ważne dla Wspólnoty* oznaczają te gatunki, które w obrębie terytorium, określonego w art. 2, są:
    - (i) zagrożone, z wyjątkiem tych gatunków, których naturalny zasięg na tym terytorium jest znikomy i które nie są zagrożone lub podatne na zagrożenie w zachodnim regionie palearktycznym, lub

- (ii) podatne na zagrożenie, to znaczy, o których sądzi się, że mogą w najbliższej przyszłości przejść do kategorii gatunków zagrożonych, jeśli czynniki będące przyczyną zagrożenia będą na nie nadal oddziaływać, lub
- (iii) rzadkie, to znaczy o niewielkich populacjach, które nie są obecnie ani zagrożone, ani podatne na zagrożenie, ale podlegają ryzyku zagrożenia. Gatunki występują w obrębie ograniczonych obszarów geograficznych lub są znacznie rozproszone na większym obszarze, lub
- (iv) endemiczne i wymagające specjalnej uwagi ze względu na szczególny charakter ich siedliska i/lub potencjalne oddziaływanie ich eksploatacji na te siedliska i/lub potencjalne oddziaływanie ich eksploatacji na stan ich ochrony.

Gatunki te są wymienione lub mogą być wymienione w załączniku II i/lub w załączniku IV albo V;

- h) *gatunki o znaczeniu priorytetowym* oznaczają gatunki wymienione w lit. g) pkt (i), w odniesieniu do ochrony których Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości ich naturalnego zasięgu mieszczącego się w obrębie terytorium, o którym mowa w art. 2; te gatunki o znaczeniu priorytetowym są w załączniku II oznaczone gwiazdką *;
- i) *stan ochrony gatunków* oznacza sumę oddziaływań na te gatunki, mogących mieć wpływ na ich długofalowe rozmieszczenie i obfitość ich populacji w obrębie terytorium, o którym mowa w art. 2.

Stan ochrony gatunków zostanie uznany za „właściwy” jeśli:

- dane o dynamice liczebności populacji rozpatrywanych gatunków wskazują, że same utrzymują się w skali długoterminowej jako trwałe składniki swoich naturalnych siedlisk;
  - naturalny zasięg gatunków nie zmniejsza się, ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości, oraz
  - istnieje i prawdopodobnie będzie istnieć siedlisko wystarczająco duże, aby utrzymać swoje populacje przez dłuższy czas;
- j) *teren* oznacza geograficznie określony obszar o wyraźnie wyznaczonym rozmiarze;
  - k) *teren ważny dla Wspólnoty* oznacza teren, który w regionie lub regionach biogeograficznych, do których należy, w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia typu siedliska naturalnego we właściwym stanie ochrony, wymienionego w załączniku I lub gatunku wymienionego w załączniku II, a także może się znacząco przyczynić do spójności sieci *Natura 2000*, o której mowa w art. 3 i/lub

przyczynia się znacząco do zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu lub regionów biogeograficznych.

W przypadku gatunków zwierząt występujących na dużych obszarach, terenom ważnym dla Wspólnoty odpowiadają tereny w obrębie naturalnego zasięgu takich gatunków, stanowiące fizyczne lub biologiczne czynniki istotne dla ich życia lub reprodukcji;

- l) *specjalny obszar ochrony* oznacza teren ważny dla Wspólnoty wyznaczony przez Państwa Członkowskie w drodze ustawy, decyzji administracyjnej i/lub umowy, na którym są stosowane konieczne środki ochronne w celu zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, naturalnych siedlisk i/lub populacji gatunków, dla których teren został wyznaczony;
- m) *okaz* oznacza każde zwierzę lub roślinę, żywe lub martwe, należące do gatunków wymienionych w załącznikach IV i V, dowolną część lub ich pochodną oraz inne towary, które wydają się być częściami lub produktami otrzymanymi ze zwierząt lub roślin tych gatunków, według załączonego dokumentu, opakowania, oznaczenia lub etykiety, albo na podstawie innych okoliczności;
- n) *komitet* oznacza komitet ustanowiony zgodnie z art. 20.

Artykuł 2

1. Niniejsza dyrektywa ma na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich, do którego stosuje się Traktat.
2. Środki podejmowane zgodnie z niniejszą dyrektywą mają na celu zachowanie lub odtworzenie, we właściwym stanie ochrony, siedlisk naturalnych oraz gatunków dzikiej fauny i flory, ważnych dla Wspólnoty.
3. Środki podejmowane zgodnie z niniejszą dyrektywą uwzględniają wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne.

Ochrona siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków

Artykuł 3

1. Zostanie stworzona spójna europejska sieć ekologiczna specjalnych obszarów ochrony, pod nazwą *Natura 2000*. Ta sieć, złożona z terenów, na których znajdują się typy siedlisk naturalnych wymienione w załączniku I i siedliska gatunków wymienione w załączniku II, umożliwi zachowanie tych typów siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu lub, w stosownych przypadkach, ich odtworzenie.

Sieć *Natura 2000* obejmie specjalne obszary ochrony sklasyfikowane przez Państwa

Członkowskie zgodnie z dyrektywą 79/409/EWG.

2. Każde Państwo Członkowskie bierze udział w tworzeniu *Natury 2000* proporcjonalnie do występowania na jego terytorium typów siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków, o których mowa w ust. 1. W tym celu każde Państwo Członkowskie wyznacza, zgodnie z art. 4, tereny stanowiące specjalne obszary ochrony przy uwzględnieniu celów określonych w ust. 1.

3. Państwa Członkowskie, w razie potrzeby, podejmują starania w celu poprawy ekologicznej spójności *Natury 2000* poprzez zachowanie oraz, w stosownych przypadkach, rozwinięcie cech krajobrazu o dużym znaczeniu dla dzikiej fauny i flory, jak to określono w art. 10.

Artykuł 4

1. Na podstawie kryteriów określonych w załączniku III (etap 1) oraz stosownych informacji naukowych każde Państwo Członkowskie proponuje wykaz terenów, wskazując, które typy siedlisk naturalnych z załącznika I i które gatunki z załącznika II są rodzime w odniesieniu do terytorium, na którym tereny się znajdują. W przypadku gatunków zwierząt rozmieszczonych na dużych obszarach, te tereny odpowiadają miejscom w obrębie naturalnego zasięgu tych gatunków, w których występują fizyczne lub biologiczne czynniki istotne dla ich życia i reprodukcji. W przypadku gatunków wodnych, o zasięgu obejmującym duże obszary, te tereny zostaną zaproponowane tylko tam, gdzie istnieje dający się jednoznacznie określić obszar, na którym występują fizyczne i biologiczne czynniki istotne dla ich życia i reprodukcji. W stosownych przypadkach, Państwa Członkowskie proponują przyjęcie wykazu terenów w świetle wyników nadzoru, określonego w art. 11.

Niniejszy wykaz zostaje przekazany Komisji w ciągu trzech lat od notyfikacji niniejszej dyrektywy, wraz z informacją na temat każdego terenu. Taka informacja obejmuje mapę terenu, jego nazwę, lokalizację, wielkość oraz dane wynikające z zastosowania kryteriów wymienionych w załączniku III (etap I), przedstawione w formie podanej przez Komisję zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 21.

2. Na podstawie kryteriów określonych w załączniku III (etap 2) i w ramach zarówno każdego z pięciu regionów biogeograficznych wymienionych w art. 1 lit. c) pkt (iii), jak i całego terytorium określonego w art. 2 ust. 1, Komisja, w porozumieniu z każdym Państwem Członkowskim, opracowuje projekt wykazu terenów ważnych dla Wspólnoty, oparty o wykazy poszczególnych Państw Członkowskich, wskazujący te tereny, które utraciły jeden lub więcej typów siedlisk naturalnych albo jeden lub więcej gatunków o znaczeniu priorytetowym.

Państwa Członkowskie, w których tereny, obejmujące jeden lub więcej typów siedlisk naturalnych albo jeden lub więcej gatunków o znaczeniu priorytetowym stanowią więcej niż 5% ich terytorium, mogą, w porozumieniu z Komisją, wystąpić o bardziej elastyczne stosowanie kryteriów wymienionych w załączniku III (etap 2) przy wyborze wszystkich terenów ważnych dla Wspólnoty znajdujących się na ich terenie.

Wykaz terenów wybranych jako tereny ważne dla Wspólnoty, określający te spośród nich, które obejmują jeden lub więcej typów siedlisk naturalnych albo jeden lub więcej gatunków o znaczeniu priorytetowym, zostaje przyjęty przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 21.

3. Wykaz, określony w ust. 2, sporządza się w ciągu sześciu lat od notyfikacji niniejszej dyrektywy.

4. Po zatwierdzeniu terenu ważnego dla Wspólnoty zgodnie z procedurą określoną w ust. 2, zainteresowane Państwa Członkowskie możliwie najszybciej, nie później niż w ciągu sześciu lat, wyznaczają ten teren jako specjalny obszar ochrony, ustalając priorytetowe działania w świetle znaczenia tych terenów dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typu siedliska naturalnego wymienionego w załączniku I lub gatunku wymienionego w załączniku II, a także do celów spójności *Natury 2000* oraz w świetle zagrożenia degradacją lub zniszczeniem, na które narażone są te tereny.

5. Wraz z umieszczeniem terenu w wykazie, określonym w ust. 2 akapit trzeci, podlega on przepisom art. 6 ust. 2, 3 i 4.

Artykuł 5

1. W wyjątkowych przypadkach, gdy Komisja stwierdzi, że krajowy wykaz, o którym mowa w art. 4 ust. 1 nie wymienia terenu, na którym znajduje się typ siedliska naturalnego lub gatunek o znaczeniu priorytetowym i na podstawie stosownych, wiarygodnych informacji naukowych, a który uważa ona za istotny dla zachowania tego typu siedliska naturalnego o znaczeniu priorytetowym lub dla przetrwania tego gatunku o znaczeniu priorytetowym, zainicjowana zostaje dwustronna procedura konsultacji między danym Państwem Członkowskim a Komisją, mająca na celu porównanie danych naukowych wykorzystywanych przez każde z nich.

2. Jeśli z chwilą zakończenia okresu konsultacji, nieprzekraczającego sześciu miesięcy, spór nie zostanie rozwiązany, Komisja przekazuje Radzie wniosek odnoszący się do wyboru terenu jako terenu ważnego dla Wspólnoty.

3. Rada, stanowiąc jednomyślnie, podejmuje decyzję w ciągu trzech miesięcy od daty przedłożenia wniosku.

4. W czasie konsultacji i oczekiwania na decyzję Rady dany teren podlega przepisom art. 6 ust. 2.

Artykuł 6

1. Dla specjalnych obszarów ochrony Państwa Członkowskie tworzą konieczne środki ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych terenów, bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz

odpowiednie środki ustawowe, administracyjne lub umowne, odpowiadające ekologicznym wymaganiom typów siedlisk naturalnych, wymienionych w załączniku I lub gatunków, wymienionych w załączniku II żyjących na tych terenach.

2. Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie w stosunku do celów niniejszej dyrektywy.

3. Każdy plan lub przedsięwzięcie, które nie jest bezpośrednio związane lub konieczne do zagospodarowania terenu, ale które może na nie w istotny sposób oddziaływać, zarówno oddzielnie, jak i w połączeniu z innymi planami lub przedsięwzięciami, podlega odpowiedniej ocenie jego skutków dla danego terenu z punktu widzenia założeń jego ochrony. W świetle wniosków wynikających z tej oceny oraz bez uszczerbku dla przepisów ust. 4, właściwe władze krajowe wyrażają zgodę na ten plan lub przedsięwzięcie dopiero po upewnieniu się, że nie wpłynie on niekorzystnie na dany teren oraz, w stosownych przypadkach, po uzyskaniu opinii całego społeczeństwa.

4. Jeśli pomimo negatywnej oceny skutków dla danego terenu oraz braku rozwiązań alternatywnych, plan lub przedsięwzięcie musi jednak zostać zrealizowane z powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym interesów mających charakter społeczny lub gospodarczy, Państwo Członkowskie stosuje wszelkie środki kompensujące konieczne do zapewnienia ochrony ogólnej spójności *Natury 2000*. O przyjętych środkach kompensujących Państwo Członkowskie informuje Komisję.

Jeżeli dany teren obejmuje typ siedliska naturalnego i/lub jest zamieszkały przez gatunek o znaczeniu priorytetowym, jedyne względy, na które można się powołać, to względy odnoszące się do zdrowia ludzkiego lub bezpieczeństwa publicznego, korzystnych skutków o podstawowym znaczeniu dla środowiska lub, po wyrażeniu opinii przez Komisję, innych powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego.

Artykuł 7

Obowiązki wynikające z art. 6 ust. 2, 3 i 4 niniejszej dyrektywy zastępują wszelkie obowiązki wynikające z art. 4 ust. 4 zdanie pierwsze dyrektywy 79/409/EWG w odniesieniu do obszarów sklasyfikowanych zgodnie z art. 4 ust. 1 tej dyrektywy lub uznanych w podobny sposób na mocy art. 4 ust. 2, poczynając od daty wykonania niniejszej dyrektywy albo od daty klasyfikacji lub uznania przez Państwo Członkowskie na mocy dyrektywy 79/409/EWG, gdy ta ostatnia data jest późniejsza.

Artykuł 8

1. Równoległe z projektami dotyczącymi terenów kwalifikujących się do wyznaczenia jako specjalne obszary ochrony, na których występują typy siedlisk naturalnych i/lub gatunki o znaczeniu priorytetowym, Państwa Członkowskie przesyłają Komisji, w stosownych

przypadkach, swoje preliminarze odnoszące się do współfinansowania przez Wspólnotę, uznawanego przez nie za konieczne, aby mogły wypełnić swoje obowiązki zgodnie z art. 6 ust. 1.

2. Komisja w porozumieniu z każdym zainteresowanym Państwem Członkowskim określa dla terenów ważnych dla Wspólnoty, w odniesieniu do których Państwo Członkowskie ubiega się o współfinansowanie, środki konieczne do zachowania lub odtworzenia typów naturalnych siedlisk i gatunków o znaczeniu priorytetowym występujących na tych terenach we właściwym stanie ochrony, a także całkowite koszty tych środków.

3. Komisja w Porozumieniu z zainteresowanymi Państwami Członkowskimi szacuje zakres finansowania, w tym współfinansowania, koniecznego do realizacji środków, określonych w ust. 2, między innymi uwzględniając skupienie na terytorium Państwa Członkowskiego typów siedlisk naturalnych i/lub gatunków o znaczeniu priorytetowym oraz względnych obciążeń, które pociągają za sobą wymagane środki.

4. Zgodnie z oceną, określoną w ust. 2 i 3, biorąc pod uwagę dostępne źródła finansowania na mocy właściwych instrumentów Wspólnoty i zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 21, Komisja przyjmuje traktowany priorytetowo ramowy program środków dotyczący współfinansowania, które należy podjąć z chwilą gdy teren zostanie wyznaczony na mocy art. 4 ust. 4.

5. Środki, które nie zostały włączone do ramowego programu ze względu na brak wystarczających zasobów oraz te włączone do wspomnianego powyżej ramowego programu, które jednak nie otrzymały koniecznego współfinansowania, lub były tylko częściowo dofinansowane, zostają ponownie rozpatrzone, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 21, w kontekście przeprowadzanego co dwa lata przeglądu ramowego programu środków, i mogą, w okresie oczekiwania na taki przegląd, zostać odroczone przez Państwa Członkowskie. Ten przegląd uwzględnia, w stosownych przypadkach, nową sytuację danego terenu.

6. Na obszarach, gdzie środki zależne od współfinansowania zostały odroczone, Państwa Członkowskie **powstrzymują się od** stosowania nowych środków, które mogą spowodować pogorszenie stanu tych obszarów.

Artykuł 9

Komisja, stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 21, okresowo dokonuje przeglądu przyczyniania się sieci *Natura 2000* do osiągnięcia celów, określonych w art. 2 i 3. W tym kontekście może być rozważone zdeklasyfikowanie specjalnego obszaru ochrony, tam gdzie jest to uzasadnione naturalnymi zmianami stwierdzonymi w wyniku nadzoru przewidzianego w art. 11.

Artykuł 10

Państwa Członkowskie, planując zagospodarowanie terenów i formułując politykę rozwoju,

w szczególności mając na względzie poprawę ekologicznej spójności sieci *Natura 2000*, dążą tam gdzie uznają to za konieczne, do pobudzania zagospodarowywania elementów krajobrazu, które mają duże znaczenie dla dzikiej fauny i flory.

Są to elementy, które ze względu na swą liniową lub ciągłą strukturę (takie jak rzeki i ich brzegi albo tradycyjne systemy oznaczania granic terenu), bądź pełnią funkcję ostoi (takie jak stawy lub niewielkie lasy) są istotne dla migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej dzikich gatunków.

Artykuł 11

Państwa Członkowskie prowadzą nadzór nad stanem ochrony siedlisk naturalnych i gatunków, o których mowa w art. 2, ze szczególnym uwzględnieniem typów siedlisk naturalnych i gatunków o znaczeniu priorytetowym.

Ochrona gatunków

Artykuł 12

1. Państwa Członkowskie podejmą wymagane środki w celu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków zwierząt wymienionych w załączniku IV lit. a) w ich naturalnym zasięgu, zakazujące:

- a) jakichkolwiek form celowego chwytania lub zabijania okazów tych gatunków dziko występujących,
- b) celowego niepokojenia tych gatunków, w szczególności podczas okresu rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji,
- c) celowego niszczenia lub wybierania jaj,
- d) pogarszania stanu lub niszczenia terenów rozrodu lub odpoczynku.

2. W odniesieniu do tych gatunków Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz przetrzymywania, transportu, sprzedaży lub wymiany oraz oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów pozyskanych ze stanu dzikiego, z wyjątkiem tych pozyskanych legalnie przed wprowadzeniem w życie niniejszej dyrektywy.

3. Zakazy przewidziane w ust. 1 lit. a) i b) i w ust. 2 odnoszą się do wszystkich etapów życia tych zwierząt, do których stosuje się niniejszy artykuł.

4. Państwa Członkowskie ustanawiają system monitorowania przypadkowego chwytania lub zabijania gatunków zwierząt wymienionych w załączniku IV lit. a). W świetle zebranych informacji Państwa Członkowskie podejmują dalsze badania lub środki ochronne, wymagane w celu zapewnienia, aby przypadkowe chwytanie i zabijanie nie miało znacznego, negatywnego wpływu na te gatunki.

Artykuł 13

1. Państwa Członkowskie podejmują wymagane środki w celu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków roślin, wymienionych w załączniku IV lit. b), zakazujące:

- a) celowego zrywania, zbierania, ścinania, wrywania lub niszczenia roślin tych gatunków w ich naturalnym zasięgu, dziko występujących,
- b) przetrzymywania, transportu, sprzedaży lub wymiany oraz oferowania do sprzedaży lub wymiany okazów tych gatunków pozyskanych ze stanu dzikiego, z wyjątkiem okazów pozyskanych legalnie przed wprowadzeniem w życie niniejszej dyrektywy.

2. Zakazy określone w ust. 1 lit. a) i b) odnoszą się do wszystkich stadiów biologicznego cyklu roślin, do których stosuje się niniejszy artykuł.

Artykuł 14

1. Jeśli w świetle nadzoru przewidzianego w art. 11, Państwa Członkowskie uznają to za konieczne, podejmują one środki w celu zapewnienia, aby pozyskanie ze stanu dzikiego okazów gatunków dzikiej fauny i flory, wymienionych w załączniku V, a także ich eksploatacja, było zgodne z ich zachowaniem we właściwym stanie ochrony.

2. Tam, gdzie takie środki są uznane za niezbędne, obejmują one kontynuację nadzoru przewidzianego w art. 11. Takie środki mogą także obejmować w szczególności:

- regulacje dotyczące dostępu do niektórych własności,
- czasowy lub lokalny zakaz pozyskiwania okazów dziko występujących i eksploatacji niektórych populacji,
- regulacje dotyczące okresów i/lub metod pozyskiwania okazów,
- stosowanie, gdy okazy są pozyskiwane, zasad polowania i zasad połowu ryb, które uwzględniają ochronę takich populacji,
- ustanowienie systemu zezwoleń na pozyskiwanie okazów lub systemu limitów,
- regulacje dotyczące nabywania okazów, ich sprzedaży, oferowania do sprzedaży, przetrzymywania w celu sprzedaży lub transportu w celu sprzedaży,
- hodowla gatunków zwierząt w niewoli oraz sztuczne rozmnażanie gatunków roślin, w ściśle kontrolowanych warunkach, w celu zmniejszenia pozyskiwania okazów gatunków dziko występujących,
- ocenę skutków przyjętych środków.

Artykuł 15

W odniesieniu do chwytania lub zabijania gatunków dzikiej fauny, wymienionych w załączniku V lit. a) oraz w przypadkach, gdy zgodnie z art. 16 stosowane są odstępstwa w zakresie pozyskiwania, chwytania lub zabijania gatunków, wymienionych w załączniku IV lit. a), Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz używania wszelkich środków mogących spowodować lokalny zanik lub poważne zaburzenie populacji tych gatunków, w szczególności:

- a) używania środków chwytania i zabijania, wymienionych w załączniku VI lit. a),
- b) wszelkich form chwytania lub zabijania ze środków transportu, określone w załączniku VI lit. b).

Artykuł 16

1. Pod warunkiem że nie ma zadowalającej alternatywy i że odstępstwo nie jest szkodliwe dla zachowania populacji danych gatunków we właściwym stanie ochrony, w ich naturalnym zasięgu, Państwa Członkowskie mogą wprowadzić odstępstwa od przepisów art. 12, 13, 14 i 15 lit. a) i b):

- a) w interesie ochrony dzikiej fauny i flory oraz ochrony siedlisk naturalnych,
- b) aby zapobiec poważnym szkodom, w szczególności w odniesieniu do upraw, zwierząt gospodarskich, lasów, połowów ryb, wód oraz innych rodzajów własności,
- c) w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego lub z innych powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym z powodów o charakterze społecznym lub gospodarczym oraz powodów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska,
- d) do celów związanych z badaniami i edukacją, z odbudową populacji i ponownym wprowadzeniem określonych gatunków oraz dla koniecznych do tych celów działań reprodukcyjnych, włączając w to sztuczne rozmnażanie roślin,
- e) aby umożliwić, w ściśle nadzorowanych warunkach, w sposób wybiórczy i w ograniczonym stopniu, pozyskiwanie lub przetrzymywanie niektórych okazów gatunków, wymienionych w załączniku IV, w ograniczonej liczbie określonej przez właściwe władze krajowe.

2. Państwa Członkowskie, co dwa lata przesyłają Komisji, w formie ustalonej przez komitet, sprawozdanie na temat odstępstw stosowanych na mocy ust. 1. Komisja wydaje swoją opinię na temat tych odstępstw w maksymalnym terminie 12 miesięcy od otrzymania sprawozdania i przedstawia ją komitetowi.

3. W sprawozdaniach podaje się:
  - a) gatunki, które podlegają odstępstwom i powód odstępstwa, w tym charakter zagrożenia, w stosownych przypadkach, wraz z odniesieniem do odrzuconych rozwiązań alternatywnych i wykorzystanych danych naukowych,
  - b) środki, przyrządy lub metody chwytania bądź zabijania gatunków zwierząt, na które wydano pozwolenie oraz powody ich wykorzystania,
  - c) okoliczności wskazujące, kiedy i gdzie dopuszczono takie odstępstwa,
  - d) organ upoważniony do oświadczenia i sprawdzania czy wymagane warunki są spełnione oraz decydowania, które środki, przyrządy lub metody mogą być stosowane, w jakich granicach i przez jakie jednostki a także, kto ma wykonać dane zadanie,
  - e) stosowane środki nadzoru oraz uzyskane wyniki.

Informacja

Artykuł 17

1. Co sześć lat od daty zakończenia okresu ustanowionego w art. 23, Państwa Członkowskie opracowują sprawozdanie na temat wykonania [środków podjętych na podstawie niniejszej dyrektywy](#). Takie sprawozdanie obejmuje w szczególności informacje dotyczące środków ochrony przewidzianych w art. 6 ust. 1 oraz ocenę ich wpływu na stan ochrony typów siedlisk naturalnych z załącznika I i gatunków z załącznika II, a także główne wyniki nadzoru, określonego w art. 11. Sprawozdanie, w formie ustalonej przez komitet, jest przekazywane Komisji i udostępniane społeczeństwu.

2. Komisja przygotowuje zbiorcze sprawozdanie na podstawie sprawozdań, określonych w ust. 1. To sprawozdanie zawiera odpowiednią ocenę osiągniętego postępu, w szczególności przyczyniania się *Natury 2000* do osiągnięcia [celów ustanowionych w art. 3](#). Projekt części sprawozdania, obejmujący informacje dostarczone przez Państwo Członkowskie jest przekazywany danemu Państwu Członkowskiemu do weryfikacji. Po przedłożeniu komitetowi, ostateczna wersja sprawozdania zostaje opublikowana przez Komisję, nie później niż w dwa lata po otrzymaniu sprawozdań, określonych w ust. 1 i zostaje przekazana Państwom Członkowskim, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

3. Państwa Członkowskie mogą oznaczyć obszary wyznaczone na mocy niniejszej dyrektywy za pomocą ogłoszeń Wspólnoty opracowanych w tym celu przez komitet.

Badania

Artykuł 18

1. Państwa Członkowskie i Komisja wspierają konieczne badania i prace naukowe, mając na względzie [cele ustanowione w art. 2](#) oraz obowiązki przewidziane w art. 11. Prowadzą one wymianę informacji do celów właściwej koordynacji badań przeprowadzanych na poziomie Państwa Członkowskiego i Wspólnoty.

2. Szczególną uwagę zwraca się na prace naukowe konieczne do [wykonania](#) art. 4 i 10, oraz wspiera się transgraniczne badania prowadzone w ramach współpracy między Państwami Członkowskimi.

Procedura zmiany załączników

Artykuł 19

Zmiany konieczne do dostosowania załączników I, II, III, V i VI do postępu naukowo-technicznego są przyjmowane przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną, na wniosek Komisji.

Zmiany konieczne do dostosowania załącznika IV do postępu naukowo-technicznego, są przyjmowane przez Radę stanowiącą jednomyślnie, na wniosek Komisji.

Komitet

Artykuł 20

Komisja wspierana jest przez komitet składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji.

Artykuł 21

1. Przedstawiciel Komisji przedkłada komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet wydaje swoją opinię o projekcie w terminie, jaki przewodniczący może ustanowić w zależności od pilności sprawy. Opinia jest wydawana większością ustanowioną w art. 148 ust. 2 Traktatu dla decyzji, które Rada zobowiązana jest przyjąć na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli Państw Członkowskich w Komitecie ważone są w sposób określony w wymienionym artykule. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

2. Komisja przyjmuje przewidziane środki, jeżeli są one zgodne z opinią komitetu.

Jeżeli przewidziane środki nie są zgodne z opinią komitetu lub w przypadku braku opinii, Komisja niezwłocznie przedkłada Radzie wniosek dotyczący środków, jakie należy podjąć. Rada stanowi większością kwalifikowaną.

Jeżeli po upływie trzech miesięcy od daty przedłożenia wniosku, Rada nie podejmie decyzji, Komisja przyjmuje proponowane środki

Przepisy uzupełniające

Artykuł 22

W wykonaniu przepisów niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie:

- a) badają celowość ponownego wprowadzenia gatunków z załącznika IV, rodzimych na ich terytorium, co może się przyczynić do ich ochrony, pod warunkiem że badanie, uwzględniające również doświadczenie zdobyte w innych Państwach Członkowskich i gdziekolwiek indziej, wykazało, że takie ponowne wprowadzenie przyczynia się skutecznie do przywrócenia tych gatunków we właściwym stanie ochrony oraz że ma miejsce dopiero po przeprowadzeniu odpowiednich konsultacji z zainteresowaną społecznością;
- b) zapewniają, aby celowe wprowadzenie do stanu dzikiego dowolnego gatunku, który nie jest rodzimy na ich terytorium było uregulowane w taki sposób, by nie zaszkodzić siedliskom naturalnym w obrębie ich naturalnego zasięgu lub dzikiej rodzimej faunie i flory oraz, jeśli uznają to za konieczne, wprowadzają zakaz takiego wprowadzenia. Otrzymane wyniki oceny zostają przekazane do wiadomości komitetu;
- c) wspierają edukację i ogólne informacje na temat potrzeby ochrony gatunków dzikiej fauny i flory oraz ochrony ich siedlisk i siedlisk naturalnych.

Przepisy końcowe

Artykuł 23

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie dwóch lat od jej opublikowania. Niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.
3. [Państwa Członkowskie](#) [przekazają Komisji](#) teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą [dyrektywą](#).

Artykuł 24

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 maja 1992 r.

W imieniu Rady

A. MARQUES CUNHA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

TYPY SIEDLISK NATURALNYCH WAŻNYCH DLA WSPÓLNOTY, KTÓRYCH OCHRONA WYMAGA WYZNACZENIA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY

Interpretacja

Kod Hierarchiczna klasyfikacja siedlisk uzyskana z programu *Corine*¹ (*Przedsięwzięcie Corine w zakresie biotopów*) jest pozycją, do której odwołuje się niniejszy Załącznik. Większości przytoczonych typów naturalnych siedlisk towarzyszy kod *Corine* wymieniony w *Podręczniku Technicznym Tom I*, s. 73-109, *Corine/Biotope/89/2.2*, 19 maja 1988 r., częściowo zaktualizowany 14 lutego 1989 r.

Symbol „x” łączący kody oznacza powiązane typy siedlisk, np. 35.2 x 64.1 – Otwarte murawy z *Corynephorus* i *Agrostis* (35.2), w połączeniu z wydmmami kontynentalnymi (64.1).

Symbol „*” oznacza typy siedlisk o znaczeniu priorytetowym.

SIEDLISKA NADBRZEŻNE I HALOFITYCZNE

Otwarte morze i obszary pływowe

11.25	Piaszczyste wybrzeża, które są nieco przykryte wodą morską przez cały czas
11.34	*Łąki podwodne utworzone przez <i>Posidonia</i>
13.2	Estuaria
14	Muliste i piaszczyste płycizny przybrzeżne nieprzykryte wodą morską w czasie odpływu
21	*Laguny
—	Wielkie, płytkie ujścia rzek i zatoki
—	Rafy
—	Morskie „kolumny” w płytkich wodach wytworzone przez wyciekające gazy

Morskie wybrzeża klifowe oraz zwirowe lub kamieniste plaże

17.2	Jednoroczna roślinność przy linii przyboju
------	--

¹ Corine: decyzja Rady 85/338/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. (Dz.U.nr L 176 z 6.7.1985, str. 14).

- 17.3 Wieloletnia roślinność wybrzeży skalistych
18.21 Porośnięte roślinnością klify wybrzeży atlantyckich i bałtyckich
18.22 Porośnięte roślinnością klify wybrzeży śródziemnomorskich (z endemicznymi gatunkami *Limonium* spp.)
18.23 Porośnięte roślinnością klify wybrzeży makaronezyjskich (roślinność endemiczna dla tych wybrzeży)

Atlantyckie i kontynentalne słone błota (marsze) i słone łąki

- 15.11 *Salicornia* i inne rośliny jednoroczne kolonizujące muły i piaski
15.12 Szuwary ze *Spartina* (*Spartinion*)
15.13 Atlantyckie słone łąki (*Glauco-Puccinellietalia*)
15.14 *Kontynentalne słone łąki (*Puccinellietalia distantis*)

Śródziemnomorskie i termoatlantyckie słone mokradła przybrzeżne (marsze) i słone łąki

- 15.15 Śródziemnomorskie słone łąki (*Juncetalia maritimi*)
15.16 Śródziemnomorskie i termoatlantyckie halofilne zarośla (*Arthrocnemetalia fruticosae*)
15.17 Iberyjskie halo-nitrofilne zarośla (*Pegano-Salsoletea*)

Słone i gipsowe stepy kontynentalne

- 15.18 *Stepy słone (*Limonietalia*)
15.19 *Stepy gipsowe (*Gypsophiletalia*)

WYDMY PRZYBRZEŻNE PIASZCZYSTE I WYDMY KONTYNENTALNE

Wydmy piaszczyste na wybrzeżach Atlantyku, Morza Północnego i Bałtyku

- 16.211 Inicjalne wydmy wędrujące
16.212 Wydmy wędrujące wzdłuż linii brzegowych z *Ammophila arenaria* (wydmy białe)

- 16.221-16.227 *Ustabilizowane wydmy z roślinnością zielną (wydmy szare)
- 16.221 *Galio-Koelerion albescentis*
- 16.222 *Euphorbio-Helichryson*
- 16.223 *Crucianellion maritimae*
- 16.224 *Euphorbia terracina*
- 16.225 *Mesobromion*
- 16.226 *Trifolio-Gerantietea sanguinei, Galio maritimi-Geranion sanguinei*
- 16.227 *Thero-Airion, Botrychio-Polygaletum, Tuberarion guttatae*
- 16.23 *Ustabilizowane, bezwapniowe wydmy z *Empetrum nigrum*
- 16.24 Ustabilizowane, bezwapniowe wydmy eu-atlantyckie (*Calluno-Ulicetea*)
- 16.25 Wydmy z *Hippopha _ rhamnoides*
- 16.26 Wydmy z *Salix arenaria*
- 16.29 Porośnięte lasem wydmy wybrzeża atlantyckiego
- 16.31-16.35 Wilgotne obniżenia wydmowe
- 1.A Piaszczyste niziny nadbrzeżne (**machairs*) w Irlandii

Wydmy piaszczyste wybrzeży śródziemnomorskich

- 16.223 Ustabilizowane wydmy piaszczyste *Crucianellion maritimae*
- 16.224 Wydmy z *Euphorbia terracina*
- 16.228 Wydymowe murawy *Malcolmietalia*
- 16.229 Wydymowe murawy *Brachypodietalia* z roślinnością jednoroczną
- 16.27 *Zarośla jałowcowe na wydmach (*Juniperus* spp.)

16.28 Wydmowe zarośla twardolistne (*Cisto-Lavenduletalia*)

16.29 x 42.8 *Wydmory porośnięte *Pinus pinea* i/lub *Pinus pinaster*

Wydmory kontynentalne, stare i bezwapniowe

64.1 x 31.223 Suche, piaszczyste wrzosowiska z *Calluna* i *Genista*

64.1 _ 31. 227 Suche, piaszczyste wrzosowiska z *Calluna* i *Empetrum nigrum*

64.1 x 35.2 Otwarte murawy wydm kontynentalnych z *Corynephorus* i *Agrostis*

SIEDLISKA SŁODKOWODNE

Wody stojące

22.11 x 22.31 Wody oligotroficzne, zawierające bardzo niewiele składników mineralnych z roślinnością ziemnowodną: *Lobelia*, *Littorella* i *Iso_tes* na piaszczystych równinach atlantyckich

22.11 x 22.34 Wody oligotroficzne, zawierające bardzo niewiele składników mineralnych z *Iso_tes* na zachodnioródziemnomorskich piaszczystych równinach

22.12 x (22.31 i 22.32) Oligotroficzne wody obszaru środkowoeuropejskiego i przedalpejskiego z roślinnością ziemnowodną: *Littorella* lub *Iso_tes* lub jednoroczna roślinność na odkrytych brzegach (*Nanocyperetalia*)

22.12 x 22.44 Twarde oligomezotroficzne wody z roślinnością bentosową formacji tzw. „łaki” ramienicowe (*Chara*)

22.13 Naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością typu *Magnopotamion* lub *Hydrocharition*

22.14 Jeziora dystroficzne

22.34 * Okresowe stawy obszaru śródziemnomorskiego

* Jeziora zimowe (Irlandia)

Wody bieżące

Odcinki cieków wodnych z naturalną lub półnaturalną dynamiką (małe, średnie lub główne)

koryta), w których jakość wody nie wykazuje znacznego pogorszenia

22.221 i 24.222	Rzeki alpejskie i roślinność trawiasta wzdłuż ich brzegów
24.223	Rzeki alpejskie i ich roślinność krzewiasta z <i>Myricaria germanica</i>
24.224	Rzeki alpejskie i ich roślinność krzewiasta z <i>Salix elaeagnos</i>
24.225	Stale płynące rzeki obszaru śródziemnomorskiego z <i>Glaucium flavum</i>
24.4	Pływające zbiorowiska wodnych jaskrów w rzekach równinnych i podgórskich
24.52	Rzeki podgórskie z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i>
24.53	Stale płynące rzeki obszaru śródziemnomorskiego: <i>Paspalo-Agrostidion</i> i wiszące zasłony <i>Salix</i> i <i>Populus alba</i>
—	Okresowo płynące rzeki obszaru śródziemnomorskiego

WRZOSOWISKA I ZAROŚLA STREFY UMIARKOWANEJ

31.11	Północnoatlantyckie podmokłe wrzosowiska z <i>Erica tetralix</i>
31.12	*Południowoatlantyckie podmokłe wrzosowiska z <i>Erica ciliaris</i> i <i>Erica tetralix</i>
31.2	*Suche wrzosowiska (wszystkie podtypy)
31.234	*Suche przybrzeżne wrzosowiska z <i>Erica vagans</i> i <i>Ulex maritimus</i>
31.3	*Endemiczne suche wrzosowiska makaronezyjskie
31.4	Wrzosowiska alpejskie i subalpejskie
31.5	*Zarośla z <i>Pinus mugo</i> i <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>)
31.622	Subarktyczne zarośla wierzbowe
31.7	Endemiczne górskie, śródziemnomorskie wrzosowiska z kolcolistem

ZAROŚLA TWARDOLISTNE TYPU MAKIA

Zarośla subśródziemnomorskie i strefy umiarkowanej

- 31.82 Stałe formacje *Buxus sempervirens* na wapiennych zboczach skalnych (*Berberi-dion p*).
- 31.842 Górskie formacje *Genista purgans*
- 31.88 Formacje *Juniperus communis* na wapiennych wrzosowiskach i obszarach trawiastych

Śródziemnomorska makia z drzewami

- 32.131 do 32.135 Jałowcowe formacje
- 32.17 *Makia z *Zizyphus*
- 32.18 *Makia z *Laurus nobilis*

Śródziemnomorskie i półstepowe zarośla (garig)

- 32.216 Zarośla wawrzynolistne
- 32.217 Niskie formacje wilczomleczów w pobliżu klifów
- 32.22 do 32.26 Wszystkie typy

Frygany

- 33.1 Frygana zachodniośródziemnomorska (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*)
- 33.3 Frygana z *Sarcopoterium spinosum*
- 33.4 Kreteńskie formacje *Euphorbieto-Verbascion*

NATURALNE I PÓLNATURALNE MURAWY

Naturalne murawy

- 34.11 *Murawy na skrasowiałych skałach wapiennych (*Alyss-Sedum albi*)

- 34.12 Suche, piaszczyste, wapniste murawy (*Koelerion glaucae*)
- 34.2 Murawy trzcinnikowe
- 36.314 Pirenejskie murawy z *Festuca eskia* na podłożu krzemionkowym
- 36.32 Alpejskie i borealne murawy krzemionkowe
- 36.36 Iberyjskie murawy *Festuca indigesta* na podłożu krzemionkowym
- 36.41-36.45 Alpejskie murawy na podłożu wapiennym
- 36.5 Makaronezyjskie górskie murawy

Półnaturalne odmiany suchych muraw i zarośli

- 34.31-34.34 Na podłożach wapiennych (*Festuco-Brometalia*) (* ważne stanowiska storczyków)
- 34.5 *Pseudostepy z trawami i roślinami jednorocznymi (*Thero-Brachypodietea*)
- 35.1 Murawy z *Nardus*, bogate w gatunki, na podłożu krzemionkowym w strefach górskich (i podgórskich w Europie kontynentalnej)

Twardolistne spasane lasy (dehesas)

- 32.11 Z *Quercus suber* i/lub *Quercus ilex*

Półnaturalne podmokłe łąki ziołoroślowe

- 37.31 Łąki z *Molinia* na kredzie i glinie (*Eu-Molinion*)
- 37.4 Śródziemnomorskie ziołorośla i łąki trzęślicowe (*Molinio-Holoschoenion*)
- 37.7 i 37.8 Ziołorośla eutroficzne
- Łąki zalewowe z *Cnidion venosae*

Mezofilne murawy

- 38.2 Nizinne łąki kośne (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 38.3 Górskie łąki kośne (typy brytyjskie z *Geranium sylvaticum*)

WYSOKIE TORFOWISKA, GRZĘZAWISKA I MOKRADŁA

Bagna torfowe o charakterze kwasowym

- 51.1 *Czynne, żywe torfowiska wysokie
- 51.2 Zdegradowane torfowiska wysokie (zdolne jeszcze do naturalnej regeneracji)
- 52.1 i 52.2 Torfowiska wierzchowinowe (*jeżeli czynne)
- 54.5 Grzęzawiska przejściowe i trzęsawiska
- 54.6 Depresje na podłożach torfowych (*Rhynchosporion*)

Mokradła wapienne

- 53.3 *Mokradła wapienne z *Cladium mariscus* i *Carex davalliana*
- 54.12 *Petryfikujące źródła z formacją tufową (*Cratoneurion*)
- 54.2 Alkaliczne mokradła
- 54.3 *Pionierskie formacje alpejskie *Caricion bicoloris-atrofuscae*

SIEDLISKA SKALNE I JASKINIE

Piargi

- 61.1 Krzemionkowe
- 61.2 Gleby typu eutric
- 61.3 Zachodniośródziemnomorskie i alpejskie termofilne
- 61.4 Bałkańskie
- 61.5 Środkowoeuropejskie na podłożu krzemionkowe

61.6 *Środkowoeuropejskie na podłożu wapiennym

Roślinność szczelin na skalnych zboczach

62.1 i 62.1A Podtypy na podłożu wapiennym
62.2 Podtypy na podłożu krzemionkowym
62.3 Pionierska roślinność na powierzchniach skalnych
62.4 *Chodniki wapienne

Inne siedliska skalne

65 Jaskinie nie udostępnione do zwiedzania
— Pola lawy i naturalne odkrywki
— Zalane lub częściowo zalane jaskinie morskie
— Stałe lodowce

LASY

Naturalna i półnaturalna roślinność leśna składająca się z rodzimych gatunków tworzących las wysokopienny z typowym podszytem i spełniająca następujące kryteria: rzadkie lub pozostałości po lasach, i/lub obejmująca gatunki ważne dla Wspólnoty.

Lasy strefy umiarkowanej Europy

41.11 Las bukowy *Luzulo-Fagetum*
41.12 Lasy bukowe z *Ilex* i *Taxus*, bogate w epifity (*Ilici-Fagion*)
41.13 Las bukowy *Asperulo-Fagetum*
41.15 Subalpejskie lasy bukowe z *Acer* i *Rumex arifolius*
41.16 Las bukowy na podłożu wapiennym (*Cephalanthero-Fagion*)
41.24 Lasy grądowe *Stellario-Carpinetum*
41.26 Lasy grądowe *Galio-Carpinetum*
41.4 *Lasy *Tilio-Acerion* na stromych zboczach

- 41.51 Stare acydofilne lasy dębowe z *Quercus robur* na piaszczystych równinach
- 41.53 Stare lasy dębowe z *Ilex* i *Blechnum* na Wyspach Brytyjskich
- 41.86 Lasy z *Fraxinus angustifolia*
- 42.51 * Lasy kaledońskie
44. A1-44. A4 *Lasy bagienne
- 44.3 * Pozostałości lasów aluwialnych (*Alnion glutinoso-incanae*)
- 44.4 Lasy mieszane dębowo-wiązowo-jesionowe (łągi) nad dużymi rzekami

Śródziemnomorskie lasy liściaste

- 41.181 *Apenińskie lasy bukowe z *Taxus* i *Ilex*
- 41.184 *Apenińskie lasy bukowe z *Abies alba* i lasy bukowe z *Abies nebrodensis*
- 41.6 Galicyjsko-portugalskie lasy dębowe z *Quercus robur* i *Quercus pyrenaica*
- 41.77 Lasy z *Quercus faginea* (Półwysep Iberyjski)
- 41.85 Lasy z *Quercus trojana* (Włochy i Grecja)
- 41.9 Lasy kasztanowe
41. 1A _ 42.17 Greckie lasy bukowe z *Abies borisii-regis*
- 41.1B Lasy z *Quercus frainetto*
- 42.A1 Lasy cyprysowe (*Acero-Cupression*)
- 44.17 Lasy galeriowe z *Salix alba* i *Populus alba*
- 44.52 Formacje nadrzeczne nad okresowymi ciekami wodnymi obszaru śródziemnomorskiego z *Rhododendron ponticum*, *Salix* i innymi
- 44.7 Lasy platanowe (*Platanion orientalis*)

44.8 Termośródziemnomorskie lasy nadrzeczne (*Nerio-Tamaricetae*) i południowo-zachodnie lasy nadrzeczne Półwyspu Iberyjskiego (*Securinegion tinctoriae*)

Śródziemnomorskie lasy twardolistne

41.7C Kreteńskie lasy *Quercus brachyphylla*

45.1 Lasy z *Olea* i *Ceratonia*

45.2 Lasy z *Quercus suber*

45.3 Lasy z *Quercus ilex*

45.5 Lasy z *Quercus macrolepis*

45.61 do 45.63 *Makaronezyjskie lasy wawrzynolistne (*Laurus, Ocotea*)

45.7 *Gaje palmowe z *Phoenix*

45.8 Lasy z *Ilex aquifolium*

Alpejskie i subalpejskie lasy iglaste

42.21-42.23 Acydofilne lasy (*Vaccinnio-Piceetea*)

42.31 i 42.32 Lasy alpejskie z modrzewiem i *Pinus cembra*

42.4 Lasy z *Pinus uncinata* (* na podłożach gipsowych i wapienowych)

Śródziemnomorskie iglaste lasy górskie

42.14 *Apenińskie lasy z *Abies alba* i *Picea excelsa*

42.19 Lasy z *Abies pinsapo*

42.61-42.66 *Śródziemnomorskie lasy sosnowe z endemiczną sosną czarną

42.8 Śródziemnomorskie lasy sosnowe z endemicznymi sosnami, w tym *Pinus mugo* i *Pinus leucodermis*

42.9 Makaronezyjskie lasy sosnowe (endemiczne)

42.A2-42.A5 i *Endemiczne lasy śródziemnomorskie z *Juniperus* spp.

42.A8

42.A6

*Lasy z *Tetraclinis articulata* (Andaluzja)

42.A71-42.A73

Lasy z *Taxus baccata*

ZAŁĄCZNIK II

GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT WAŻNE DLA WSPÓLNOTY, KTÓRYCH OCHRONA WYMAGA WYZNACZENIA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY

Interpretacja

- a) załącznik II jest kontynuacją załącznika I dotyczącego ustanowienia spójnej sieci specjalnych obszarów ochrony,
- b) gatunki wyliczone w niniejszym Załączniku są wykazane poprzez:
- nazwę gatunku lub podgatunku, lub
  - przez grupę gatunków należących do wyższego taksonu lub do wskazanej części tego taksonu.

Skrót „ssp” po nazwie rodziny lub rodzaju oznacza wszystkie gatunki należące do tej rodziny lub rodzaju.

- c) *Symbole*

Gwiazdka „*” przed nazwą gatunku oznacza, że jest to gatunek o znaczeniu priorytetowym.

Większość gatunków wymienionych w niniejszym Załączniku jest również wymieniona w załączniku IV.

Jeśli gatunek występujący w niniejszym Załączniku nie występuje w załączniku IV, ani w załączniku V, po nazwie gatunku występuje symbol „o”; jeśli gatunek występujący w niniejszym Załączniku występuje również w załączniku V, a nie występuje w załączniku IV, po nazwie następuje symbol „V”. a) **ZWIERZĘTA**

KRĘGOWCE

SSAKI

INSECTIVORA

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersi

Myotis bechsteini

Myotis blythi

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

RODENTIA

Sciuridae

Spermophilus citellus

Castoridae

Castor fiber

Microtidae

Microtus cabreræ

* Microtus oeconomus arenicola

CARNIVORA

Canidae

*Canis lupus (populacje hiszpańskie: tylko na południe od Duero; populacje greckie: tylko na południe od 39 równoleżnika)

Ursidae

* *Ursus arctos*

Mustelidae

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Lynx lynx

* *Lynx pardina*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* *Monachus monachus*

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

**Cervus elaphus corsicanus*

Bovidae

Capra aegagrus (populacje naturalne)

* *Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis ammon musimon (populacje naturalne - Korsyka i Sardynia)

Rupicapra rupicapra balcanica

* Rupicapra ornata

CETACEA

Tursiops truncatus

Phocoena phocoena

GADY

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo hermanni

Testudo graeca

Testudo marginata

Cheloniidae

* Caretta caretta

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

* Gallotia simonyi

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides occidentalis

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA

Colubridae

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

Viperidae

*Vipera schweizeri

Vipera ursinii

PLAZY

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica

Mertensiella luschani

* Salamandra salamandra aurorae

Salamandrina terdigitata

Triturus cristatus

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

Speleomantes ambrosii

Speleomantes flavus

Speleomantes genei

Speleomantes imperialis

Speleomantes supramontes

ANURA

Discoglossidae

Bombina bombina

Bombina variegata

Discoglossus jeanneae

Discoglossus montalentii

Discoglossus sardus

*Alytes muletensis

Ranidae

Rana latastei

Pelobatidae

* Pelobates fuscus insubricus

RYBY

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Eudontomyzon spp. (o)

Lampetra fluviatilis (V)

Lampetra planeri (o)

Lethenteron zanandrai (V)

Petromyzon marinus (o)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

* *Acipenser naccarii*

* *Acipenser sturio*

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius iberus (o)

Aphanius fasciatus (o)

* *Valencia hispanica*

SALMONIFORMES

Salmonidae

Hucho hucho (populacje naturalne) (V)

Salmo salar (tylko w wodach słodkich) (V)

Salmo marmoradus (o)

Salmo macrostigma (o)

Coregonidae

* *Coregonus oxyrinchus* (anadromiczne gatunki w niektórych sektorach Morza Północnego)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Alburnus vulturius (o)

Alburnus albidus (o)

Anaecypris hispanica
Aspius aspius (o)
Barbus plebejus (V)
Barbus meridionalis (V)
Barbus capito (V)
Barbus comiza (V)
Chalcalburnus chalcoides (o)
Chondrostoma soetta (o)
Chondrostoma polylepis (o)
Chondrostoma genei (o)
Chondrostoma lusitanicum (o)
Chondrostoma toxostoma (o)
Gobio albipinnatus (o)
Gobio uranoscopus (o)
Iberocypris palaciosi (o)
* Ladigesocypris ghigii (o)
Leuciscus lucomonis (o)
Leuciscus souffia (o)
Phoxinellus spp. (o)
Rutilus pigus (o)
Rutilus rubilio (o)
Rutilus arcasii (o)
Rutilus macrolepidotus (o)

Rutilus lemmingii (o)

Rutilus friesii meidingeri (o)

Rutilus alburnoides (o)

Rhodeus sericeus amarus (o)

Scardinius graecus (o)

Cobitidae

Cobitis conspersa (o)

Cobitis larvata (o)

Cobitis trichonica (o)

Cobitis taenia (o)

Misgurnis fossilis (o)

Sabanejewia aurata (o)

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer (V)

Zingel spp. [(o) z wyjątkiem Zingel asper i Zingel zingel (V)]

Gobiidae

Pomatoschistus canestrini (o)

Padogobius panizzai (o)

Padogobius nigricans (o)

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp. (V)

SCORPAENIFORMES

Cottidae

Cottus ferruginosus (o)

Cottus petiti (o)

Cottus gobio (o)

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus arisototelis (V)

BEZKRĘGOWCE

STAWONOGI

CRUSTACEA

Decapoda

Austropotamobius pallipes (V)

INSECTA

Coleoptera

Buprestis splendens

* Carabus olympiae

Cerambyx cerdo

Cucujus cinnaberinus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Limoniscus violaceus (o)

Lucanus cervus (o)

Morimus funereus (o)

* Osmoderma eremita

* Rosalia alpina

Lepidoptera

* Callimorpha quadripunctata (o)

Coenonympha oedippus

Erebia calcaria

Erebia christi

Eriogaster catax

Euphydryas aurinia (o)

Graellsia isabellae (V)

Hypodryas maturna

Lycaena dispar

Maculinea nausithous

Maculinea teleius

Melanagria arge

Papilio hospiton

Plebicula golgus

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Coenagrion hylas (o)

Coenagrion mercuriale (o)

Cordulegaster trinacriae

Gomphus graslinii

Leucorrhina pectoralis

Lindenia tetraphylla

Macromia splendens

Ophiogomphus cecilia

Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata

MIĘCZAKI

GASTROPODA

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discus defloratus

Discus guerinianus

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

Helix subplicata

Leiostryla abbreviata

Leiostyla cassida

Leiostyla corneocostata

Leiostyla gibba

Leiostyla lamellosa

Vertigo angustior (o)

Vertigo genesii (o)

Vertigo geyeri (o)

Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA

Unionoida

Margaritifera margaritifera (V)

Unio crassus

b) ROŚLINY

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy

BLECHNACEAE

Woodwardia Radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE

* Dryopteris corleyi Fraser-Jenk.

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISO_TACEAE

Isoetes boryana Durieu

Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert

Marsilea quadrifolia L.

Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium simplex Hitchc.

Ophioglossum polyphyllum A. Braun

GYMNOSPERMAE

PINACEAE

* *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

Caldesia parnassifolia (L.) Parl.

Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaense Ard.

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley

Narcissus calcicola Mendonça

Narcissus cyclamineus DC.

Narcissus fernandesii G. Pedro

Narcissus humilis (Cav.) Traub

* *Narcissus nevadensis* Pugsley

Narcissus pseudonarcissus L.

    subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes

Narcissus scaberulus Henriq.

Narcissus triandrus (Salisb.) D. A. Webb

    subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb

Narcissus viridiflorus Schousboe

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.

* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes

Myosotis lusitanica Schuster

Myosotis rehsteineri Wartm.

Myosotis retusifolia R. Afonso

Omphalodes kuzinskyana Willk.

* *Omphalodes littoralis* Lehm.

Solenanthus albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci

* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.

* *Campanula sabatia* De Not.

Jasione crispa (Pourret) Samp.

subsp. *serpentinica* Pinto da Silva

Jasione lusitanica A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter

Arenaria provincialis Chater & Halliday

Dianthus cintranus Boiss. & Reuter

subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter

Dianthus marizii (Samp.) Samp.

Dianthus rupicola Biv.

* *Gypsophila papillosa* P. Porta

Herniaria algarvica Chaudri

Herniaria berlengiana (Chaudri) Franco

* *Herniaria latifolia* Lapeyr.

subsp. *litardierei* gamis

Herniaria maritima Link

Moehringia tommasinii Marches.

Petrocoptis grandiflora Rothm.

Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.

Petrocoptis pseudoviscosa Fernandez Casas

Silene cintrana Rothm.

* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello

Silene hifacensis Rouy ex Willk.

* *Silene holzmannii* Heldr. ex Boiss.

Silene longicilia (Brot.) Otth.

Silene mariana Pau

* *Silene orphanidis* Boiss.

* *Silene rothmaleri* Pinto da Silva

* *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

* *Bassia saxicola* (Guss.) A. J. Scott

* *Kochia saxicola* Guss.

* *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

Cistus palhinhae Ingram

Halimium verticillatum (Brot.) Sennen

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday

Helianthemum caput-felis Boiss.

* *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva et Roseira

COMPOSITAE

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter

* *Artemisia granatensis* Boiss.

* *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.

* *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.

* *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.

* *Centaurea alba* L.

subsp. *Heldreichii* (Halacsy) Dostal

* *Centaurea alba* L.

    subsp. *Princeps* (Boiss. et Heldr.) Gugler

* *Centaurea attica* Nyman

    subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal

* *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez

* *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday

* *Centaurea citricolor* Font Quer

Centaurea corymbosa Pourret

Centaurea gadorensis G. Bianca

* *Centaurea horrida* Badaro

* *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.

Centaurea kartschiana Scop.

* *Centaurea lactiflora* Halacsy

Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link

    subsp. *Herminii* (Rouy) Dostál

* *Centaurea niederi* Heldr.

* *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.

* *Centaurea pinnata* Pau

Centaurea pulvinata (G. Bianca)

G. Bianca

Centaurea rothmalerana (Arénes) Dostál

Centaurea vicentina Mariz.

* *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.

Crepis granatensis (Willk.) B. Bianca & M. Cueto

Erigeron frigidus Boiss. ex DC.

Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.

* *Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.

* *Jurinea fontqueri* Cuatrec.

* *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter

Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.

Leontodon boryi Boiss.

* *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell

Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link

Ligularia sibirica (L.) Cass.

Santolina impressa Hoffmanns. & Link

Santolina semidentata Hoffmanns. & Link

* *Senecio elodes* Boiss. ex DC.

Senecio nevadensis Boiss. & Reuter

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter

* *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.

Arabis sadina (Samp.) P. Cout.

* *Biscutella neustriaca* Bonnet

Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.

Boleum asperum (Pers.) Desvaux

Brassica glabrescens Poldini

Brassica insularis Moris

* *Brassica macrocarpa* Guss.

Coincya cintrana (P. Cout.) Pinto da Silva

* *Coincya rupestris* Rouy

* *Coronopus navasii* Pau

Diplotaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo

* *Diplotaxis siettiana* Maire

Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange

    subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Ionopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Ionopsidium savianum (Caruel) Ball & Arcang.

Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castroviejo

Sisymbrium supinum L.

CYPERACEAE

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve Chueca

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernandez-Gonzales & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GRAMINEAE

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

Festuca duriotagana Franco & R. Afonso

Festuca elegans Boiss.

Festuca henriquesii Hack.

Festuca sumilusitanica Franco & R. Afonso

Gaudinia hispanica Stace & Tutin

Holcus setiglumis Boiss. & Reuter

subsp. *durensis* Pinto da Silva

Micropyropsis tuberosa Romero - Zarco & Cabezudo

Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub

Puccinellia pungens (Pau) Paunero

* *Stipa austroitalica* Martinovsky

* *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz

* *Stipa veneta* Moraldo

GROSSULARIACEAE

* *Ribes sardum* Martelli

HYPERICACEAE

* *Hypericum aciferum* (Greuter) N. K. B. Robson

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.

* *Micromeria taygetea* P. H. Davis

Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy

* *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis

Origanum dictamnus L.

Sideritis incana

subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga

Sideritis javalambrensis Pau

Sideritis serrata Cav. ex Lag.

Teucrium lepicephalum Pau

Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday

* *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link

Thymus carnosus Boiss.

* *Thymus cephalotos* L.

LEGUMINOSAE

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra

* *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge

* *Astragalus aquilanus* Anzalone

Astragalus centralpinus Braun-Blanquet

* *Astragalus maritimus* Moris

Astragalus tremolsianus Pau

* *Astragalus verrucosus* Moris

* *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.

Genista dorycnifolia Font Quer

Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci

Melilotus segetalis (Brot.) Ser.

    subsp. *fallax* Franco

* *Ononis hackelii* Lange

Trifolium saxatile All.

* *Vicia bifoliolata* J. D. Rodriguez

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper

LILIACEAE

Allium grosii Font Quer

* *Androcymbium rechingeri* Greuter

* *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva

Hyacinthoides vicentina (Hoffmanns. & Link) Rothm.

* *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.

LINACEAE

* *Linum muelleri* Moris

LYTHRACEAE

* *Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W. L. Schmidt

ORCHIDACEAE

* *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.

Cypripedium calceolus L.

Liparis loeselii (L.) Rich.

* *Ophrys lunulata* Parl.

PAEONIACEAE

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.

Paeonia parnassica Tzanoudakis

Paeonia clusii F. C. Stern

subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis

PALMAE

Phoenix theophrasti Greuter

PLANTAGINACEAE

Plantago algarbiensis Samp.

Plantago almogravensis Franco

PLUMBAGINACEAE

Armeria berlengensis Daveau

* *Armeria helodes* Martini & Pold

Armeria neglecta Girard

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld

* *Armeria rouyana* Daveau

Armeria soleirolii (Duby) Godron

Armeria velutina Welv. ex Boiss. & Reuter

Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze

subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco

* *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana

Limonium lanceolatum (Hoffmanns. & Link) Franco

Limonium multiflorum Erben

* *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana

* *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE

Polygonum praelongum Coode & Cullen

Rumex rupestris Le Gall

PRIMULACEAE

Androsace mathildae Levier

Androsace pyrenaica Lam.

* *Primula apennina* Widmer

Primula palinuri Petagna

Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

* *Aconitum corsicum* Gayer

Adonis distorta Ten.

Aquilegia bertolonii Schott

Aquilegia kitaibelii Schott

* *Aquilegia pyrenaica* D. C.

subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano

* *Consolida samia* P. H. Davis

Pulsatilla patens (L.) Miller

* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

* *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE

Potentilla delphinensis Gren. & Godron

RUBIACEAE

* *Galium litorale* Guss.

* *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

Salix salvifolia Brot. subsp. *Australis* Franco

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinot) D. A. Webb

Saxifraga florulenta Moretti

Saxifraga hirculus L.

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange

subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

* *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdes

* *Linaria ficalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

* *Linaria hellenica* Turrill

* *Linaria ricardoi* Cout.

* *Linaria tursica* B. Valdes & Cabezudo

Linaria tonzigii Lona

Odontites granatensis Boiss.

Verbascum litigiosum Samp.

Veronica micrantha Hoffmanns. & Link

* *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SELAGINACEAE

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

Daphne petraea Leybold

* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd

Angelica palustris (Besser) Hoffm.

* *Apium bermejoi* Llorens

Apium repens (Jacq.) Lag.

Athamanta cortiana Ferrarini

* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.

* *Bupleurum kakiskalae* Greuter

Eryngium alpinum L.

* *Eryngium viviparum* Gay

* *Laserpitium longiradium* Boiss.

* *Naufraga balearica* Constans & Cannon

* *Oenanthe conioides* Lange

Petagnia saniculifolia Guss.

Rouya polygama (Desf.) Coincy

* *Seseli intricatum* Boiss.

Thorella verticillatinundata (Thore) Brig.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

* *Viola hispida* Lam.

Viola jaubertiana Mares & Vigineix

Rośliny niższe

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)

* *Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. Hill (o)

Buxbaumia viridis (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. (o)

Dichelyma capillaceum (With.) Myr. (o)

Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)

Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)

Drepanocladus vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
* *Marsupella profunda* Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii Nees & Goot. Ex Lehm. (o)
Riccia breidleri Jur. ex Steph. (o)
Riella helicophylla (Mont.) Hook. (o)
Scapania massolongi (K. Muell.) K. Muell. (o)
Sphagnum pylaisii Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Gasrov) B. & G. (o)

GATUNKI REGIONU MAKARONEZYJSKIEGO

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISO_TACEAE

Iso_tes azorica Durieu & Paiva

MARSILEACEAE

* *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

Caralluma burchardii N. E. Brown

* *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

Echium candicans L. fil.

* *Echium gentianoides* Webb & Coincy

Myosotis azorica H. C. Watson

Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

* *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer

Musschia aurea (L. f.) DC.

* *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

* *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero

* *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.

* *Argyranthemum lidii* Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) & Humphries

* *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

Calendula maderensis DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen

Cirsium latifolium Lowe

Helichrysum gossypinum Webb

Helichrysum oligocephala (Svent. & Bzaww.)

* *Lactuca watsoniana* Trel.

* *Onopordum nogalesii* Svent.

* *Onopordum carduelinum* Bolle

* *Pericallis hadrosoma* Svent.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

* *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth.

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus caput-medusae* Lowe

* *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

* *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

* *Crambe arborea* Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ

* *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

* *Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato - belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L.

subsp. Azorica (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia handiensis* Burchard

Euphorbia lambii Svent.

Euphorbia stygiana H. C. Watson

GERANIACEAE

* *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

Deschampsia maderensis (Hack & Born.)

Phalaris maderensis (Menezes)

Menezes

LABIATAE

* *Sideritis cystosiphon* Svent.

* *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle

Sideritis infernalis Bolle

Sideritis marmorea Bolle

Teucrium abutiloides L'Hér

Teucrium betonicum L'Hér

LEGUMINOSAE

* *Anagyris latifolia* Brouss. ex Willd.

Anthyllis lemanniana Lowe

* *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel

* *Lotus azoricus* P. W. Ball

Lotus callis-viridis D. Bramwell & D. H. Davis

* *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell et al.

* *Teline rosmarinifolia* Webb et Berthel

* *Teline salsoloides* Arco & Acebes.

Vicia dennesiana H. C. Watson

LILIACEAE

* *Androcymbium psammophilum* Svent.

Scilla maderensis Menezes

Semele maderensis Costa

LORANTHACEAE

Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw

MYRICACEAE

* *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.

Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

Goodyera macrophylla Lowe

PITTOSPORACEAE

* *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato-belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

* *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze

Limonium dendroides Svent.

* *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

* *Limonium sventenii* Santos & Fernandez Galvan

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

* *Bencomia brachystachya* Svent.

Bencomia sphaerocarpa Svent.

* *Chamaemeles coriacea* Lindl.

Dendriopterium pulidoi Svent.

Marcetella maderensis (Born.) Svent.

Prunus lusitanica L.

subsp. *Azorica* (Mouillef.) Franco

Sorbus maderensis (Lowe) Docle

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

* *Euphrasia azorica* Wats.

Euphrasia grandiflora Hochst. ex Seub.

* *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel) Masferrer

Odontites holliana (Lowe) Benth.

Sibthorpia peregrina L.

SELAGINACEAE

* *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel

* *Globularia sarcophylla* Svent.

SOLANACEAE

* *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trelease

Ferula latipinna Santos

Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.

Monizia edulis Lowe

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

Sanicula azorica Guthnick & Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

Rośliny niższe

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

ZAŁĄCZNIK III

KRYTERIA WYBORU TERENÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ DO OKREŚLENIA JAKO TERENY WAŻNE DLA WSPÓLNOTY I WYZNACZENIA JAKO SPECJALNE OBSZARY OCHRONY

ETAP 1: Ocena na szczeblu krajowym względnego znaczenia terenów dla każdego z typów siedlisk naturalnych z załącznika I i każdego gatunku z załącznika II (w tym typów siedlisk i gatunków o znaczeniu priorytetowym)

A. Kryteria oceny terenów dla danego typu siedliska naturalnego z załącznika I

- a) stopień reprezentatywności typu siedliska naturalnego na terenie,
- b) obszar terenu obejmujący typ siedliska naturalnego w stosunku do całkowitej powierzchni obejmującej typ siedliska naturalnego w obrębie terytorium państwa,
- c) poziom ochrony struktury i funkcji danego typu siedliska naturalnego i możliwości odtworzenia,
- d) ocena globalna wartości terenu dla ochrony danego typu siedliska naturalnego.

B. Kryteria oceny terenu dla danego gatunku z załącznika II

- a) wielkość i zagęszczenie populacji gatunku żyjącej w obrębie terenu w stosunku do populacji żyjących w obrębie terytorium państwa,
- b) poziom ochrony cech siedliska, które są ważne dla danego gatunku i możliwości odbudowy,
- c) stopień odizolowania populacji żyjącej w obrębie terenu w stosunku do naturalnego zasięgu gatunku,
- d) ocena globalna wartości terenu dla ochrony danego gatunku.

C. Na podstawie tych kryteriów, Państwa Członkowskie sklasyfikują tereny, które proponują do umieszczenia w wykazach krajowych, kwalifikujące się do określenia jako tereny ważne dla Wspólnoty zgodnie z ich względną wartością dla ochrony każdego z typów siedlisk naturalnych z załącznika I lub każdego gatunku z załącznika II.

D. Ten wykaz stanowi listę terenów obejmujących typy siedlisk naturalnych o znaczeniu priorytetowym i gatunki o znaczeniu priorytetowym, wybranych przez Państwa Członkowskie na podstawie kryteriów zawartych w A i B.

ETAP 2: Ocena znaczenia dla Wspólnoty terenów zamieszczonych w wykazach

krajowych

1. Wszystkie tereny wskazane przez Państwa Członkowskie w etapie 1, które zawierają typy siedlisk naturalnych o znaczeniu priorytetowym i/lub gatunki o takim znaczeniu, są uważane za tereny ważne dla Wspólnoty.
2. Przy ocenie znaczenia dla Wspólnoty innych terenów wymienionych w wykazach Państw Członkowskich tj. ich udziału w utrzymywaniu lub przywracaniu, we właściwym stanie ochrony siedliska naturalnego wymienionego w załączniku I lub gatunku wymienionego w załączniku II i/lub w spójności *Natury 2000*, zostaną wzięte pod uwagę następujące kryteria:
  - a) względna wartość terenu na poziomie krajowym,
  - b) położenie geograficzne terenu względem tras wędrówek gatunków wymienionych w załączniku II lub przynależność do ciągłego ekosystemu położonego po obu stronach jednej lub więcej granic wewnętrznych Wspólnoty,
  - c) całkowity obszar terenu,
  - d) liczba typów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II występujących na terenie,
  - e) globalna wartość ekologiczna terenu dla danych regionów biogeograficznych i/lub dla całego terytorium, o którym mowa w art. 2, w odniesieniu zarówno do charakterystyki lub wyjątkowych aspektów jego cech, jak i sposobu, w jaki są połączone.

ZAŁĄCZNIK IV

GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT WAŻNYCH DLA WSPÓLNOTY, KTÓRE WYMAGAJĄ ŚCISLEJ OCHRONY

Gatunki wyliczone w niniejszym Załączniku wykazane są przez:

- nazwę gatunku albo podgatunku, lub
- przez grupę gatunków należących do wyższego taksonu lub do wskazanej części tego taksonu.

Skrót „ssp.” po nazwie rodziny lub rodzaju oznacza wszystkie gatunki należące do tej rodziny lub rodzaju.

a) **ZWIERZĘTA**

KRĘGOWCE

SSAKI

INSECTIVORA

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Talpidae

Galemys pyrenaicus

MICROCHIROPTERA

Wszystkie gatunki

RODENTIA

Gliridae

Wszystkie gatunki z wyjątkiem Glis glis i Eliomys quercinus

Sciuridae

Citellus citellus

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber

Cricetidae

Cricetus cricetus

Microtidae

Microtus cabreræ

Microtus oeconomus arenicola

Zapodidae

Sicista betulina

Hystriidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Canis lupus (z wyjątkiem populacji hiszpańskich na północ od Duero i populacji greckich na północ od 39 równoleżnika)

Ursidae

Ursus arctos

Mustelidae

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Felis silvestris

Lynx lynx

Lynx pardina

Phocidae

Monachus monachus

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

Capra aegagrus (populacje naturalne)

Capra pyrenaica pyrenaica

Ovis ammon musimon (populacje naturalne - Korsyka i Sardynia)

Rupicapra rupicapra balcanica

Rupicapra ornata

CETACEA

Wszystkie gatunki

GADY

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo hermanni

Testudo graeca

Testudo marginata

Cheloniidae

Caretta caretta

Chelonia mydas

Lepidochelys kempii

Eretmochelys imbricata

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Algyroides fitzingeri

Algyroides marchi

Algyroides moreoticus

Algyroides nigropunctatus

Lacerta agilis

Lacerta bedriagae

Lacerta danfordi

Lacerta dugesi

Lacerta graeca

Lacerta horvathi

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Lacerta trilineata

Lacerta viridis

Gallotia atlantica

Gallotia galloti

Gallotia galloti insulanagae

Gallotia simonyi

Gallotia stehlini

Ophisops elegans

Podarcis erhardii

Podarcis filfolensis

Podarcis hispanica atrata

Podarcis lilfordi

Podarcis melisellensis

Podarcis milensis

Podarcis muralis

Podarcis peloponnesiaca

Podarcis pityusensis

Podarcis sicula

Podarcis taurica

Podarcis tiliguerta

Podarcis wagleriana

Scincidae

Ablepharus kitaibelli

Chalcides bedriagai

Chalcides occidentalis

Chalcides ocellatus

Chalcides sexlineatus

Chalcides viridianus

Ophiomorus punctatissimus

Gekkonidae

Cyrtopodion kotschy

Phyllodactylus europaeus

Tarentola angustimentalis

Tarentola boettgeri

Tarentola delalandii

Tarentola gomerensis

Agamidae

Stellio stellio

Chamaeleontidae

Chamaeleo chamaeleon

Anguidae

Ophisaurus apodus

OPHIDIA

Colubridae

Coluber caspius

Coluber hippocrepis

Coluber jugularis

Coluber laurenti

Coluber najadum

Coluber nummifer

Coluber viridiflavus

Coronella austriaca

Eirenis modesta

Elaphe longissima

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

Natrix natrix cetti

Natrix natrix corsa

Natrix tessellata

Telescopus falax

Viperidae

Vipera ammodytes

Vipera schweizeri

Vipera seoanni (z wyjątkiem populacji hiszpańskich)

Vipera ursinii

Vipera xanthina

Boidae

Eryx jaculus

PLAZY

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica

Euproctus asper

Euproctus montanus

Euproctus platycephalus

Salamandra atra

Salamandra aurorae

Salamandra lanzai

Salamandra luschani

Salamandrina terdigitata

Triturus carnifex

Triturus cristatus

Triturus italicus

Triturus karelinii

Triturus marmoratus

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

Speleomantes ambrosii

Speleomantes flavus

Speleomantes genei

Speleomantes imperialis

Speleomantes italicus

Speleomantes supramontes

ANURA

Discoglossidae

Bombina bombina

Bombina variegata

Discoglossus galganoi

Discoglossus jeanneae

Discoglossus montalentii

Discoglossus pictus

Discoglossus sardus

Alytes cisternasii

Alytes muletensis

Alytes obstetricans

Ranidae

Rana arvalis

Rana dalmatina

Rana graeca

Rana iberica

Rana italica

Rana latastei

Rana lessonae

Pelobatidae

Pelobates cultripes

Pelobates fuscus

Pelobates syriacus

Bufo

Bufo calamita

Bufo viridis

Hylidae

Hyla arborea

Hyla meridionalis

Hyla sarda

RYBY

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser naccarii

Acipenser sturio

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Valencia hispanica

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Anaecypris hispanica

PERCIFORMES

Percidae

Zingel asper

SALMONIFORMES

Coregonidae

Coregonus oxyrhynchus (anadromiczne populacje w niektórych sektorach Morza Północnego)

BEZKRĘGOWCE

STAWONOGI

INSECTA

Coleoptera

Buprestis splendens

Carabus olympiae

Cerambyx cerdo

Cucujus cinnaberinus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Osmoderma eremita

Rosalia alpina

Lepidoptera

Apatura metis

Coenonympha hero

Coenonympha oedippus

Erebia calcaria

Erebia christi

Erebia sudetica

Eriogaster catax

Fabriciana elisa

Hypodryas maturna

Hyles hippophaes

Lopinga achine

Lycaena dispar

Maculinea arion

Maculinea nausithous

Maculinea teleius

Melanagria arge

Papilio alexanor

Papilio hospiton

Parnassius apollo

Parnassius mnemosyne

Plebicula golgus

Proserpinus proserpina

Zerynthia polyxena

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Aeshna viridis

Cordulegaster trinacriae

Gomphus graslinii

Leucorrhina albifrons

Leucorrhina caudalis

Leucorrhina pectoralis

Lindenia tetraphylla

Macromia splendens

Ophiogomphus cecilia

Oxygastra curtisii

Stylurus flavipes

Sympecma braueri

Orthoptera

Baetica ustulata

Saga pedo

ARACHNIDA

Araneae

Macrothele calpeiana

MIĘCZAKI

GASTROPODA

Prosobranchia

Patella feruginea

Stylommatophora

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discula testudinalis

Discula turricula

Discus defloratus

Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Helix subplicata
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa

BIVALVIA

Anisomyaria

Litophaga lithophaga
Pinna nobilis

Unionoidea

Margaritifera auricularia
Unio crassus

ECHINODERMATA

Echinoidea

Centrostephanus longispinus

b) ROŚLINY

Załącznik IV (b) obejmuje wszystkie gatunki roślin wymienione w załączniku II (b)¹ oraz te wymienione poniżej.

---

¹ Z wyjątkiem mszaków w załączniku II b)

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley

Narcissus triandrus L.

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

CAMPANULACEAE

Campanula morettiana Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE

Moehringia fontqueri Pau

COMPOSITAE

Argyranthemum pinnatifidum (L. f.) Lowe

subsp. *succulentum* (Lowe) C. J. Humphries

Helichrysum sibthorpii Rouy

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman

Santolina elegans Boiss. ex DC.

Senecio caespitosus Brot.

Senecio lagascanus DC.

subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L.

subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturieri Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Dogen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Dogen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

Primula glaucescens Moretti

Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks & Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.

Saxifraga portosanctana Boiss.

Saxifraga presolanensis Engl.

Saxifraga valdensis DC.

Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

Bunium brevifolium Lowe

VIOLACEAE

Viola athois W. Becker

Viola cazorlensis Gandoger

Viola delphinantha Boiss.

ZAŁĄCZNIK V

GATUNKI ZWIERZĄT I ROŚLIN WAŻNYCH DLA WSPÓLNOTY, KTÓRYCH POZYSKIWANIE ZE STANU DZIKIEGO I EKSPLOATACJA MOŻE PODLEGAĆ DZIAŁANIOM W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA

Gatunki wyliczone w niniejszym Załączniku wykazane są przez:

- nazwę gatunku albo podgatunku, lub
- przez grupę gatunków należących do wyższego taksonu lub do wskazanej części tego taksonu.

Skrót „ssp.” po nazwie rodziny lub rodzaju oznacza wszystkie gatunki należące do tej rodziny lub rodzaju.

a) **ZWIERZĘTA**

KRĘGOWCE

SSAKI

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (populacje hiszpańskie na północ od Duero i populacje greckie na północ od 39 równoleżnika)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Phocidae

Wszystkie gatunki nie wymienione w załączniku IV

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

ARTIODACTYLA

Bovidae

Capra ibex

Capra pyrenaica (z wyjątkiem Capra pyrenaica pyrenaica)

Rupicapra rupicapra (z wyjątkiem Rupicapra rupicapra balcanica i rupicapra ornata)

PŁAZY

ANURA

Ranidae

Rana esculenta

Rana perezi

Rana ridibunda

Rana temporaria

RYBY

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Lampetra fluviatilis

Lethenteron zanandrai

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Wszystkie gatunki nie wymienione w załączniku IV

SALMONIFORMES

Salmonidae

Thymallus thymallus

Coregonus spp. (z wyjątkiem *Coregonus oxyrhynchus* – anadromiczne populacje w niektórych sektorach Morza Północnego)

Hucho hucho

Salmo salar (tylko w wodach słodkich)

Cyprinidae

Barbus spp.

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer

Zingel zingel

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus arisotolis

BEZKRĘGOWCE

COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

MOLLUSCA

GASTROPODA - STYLOMMATOPHORA

Helicidae

Helix pomatia

BIVALVIA - UNIONIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

Microcondylaea compressa

Unio elongatulus

ANNELIDA

HIRUDINOIDEA - ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

Hirudo medicinalis

ARTHROPODA

CRUSTACEA – DECAPODA

Astacidae

Astacus astacus

Austropotamobius pallipes

Austropotamobius torrentium

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA – LEPIDOPTERA

Saturnidae

Graellsia isabellae

b) **ROŚLINY**

ALGAE

RHODOPHYTA

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.

Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin

LICHENES

CLADONIACEAE

Cladonia L. podrodzaj *Cladina* (Nyl.) Vain.

BRYOPHYTA

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) _ngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. (z wyjątkiem *Sphagnum pylasii* Brid.)

PTERIDOPHYTA

Lycopodium spp.

ANGIOSPERMAE

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Ten

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L.

subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC.

subsp. *graccilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm.

subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber

subsp. *salviastrum* Schreber

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop.

subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau

subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendoncae Samp.

Scrophularia grandiflora DC.

subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

COMPOSITAE

Leuzea rhaponticoides Graells

ZAŁĄCZNIK VI

ZABRONIONE METODY I ŚRODKI CHWYTANIA I ZABIJANIA ORAZ ŚRODKI TRANSPORTU

a) Środki nie działające selektywnie

SSAKI

- Oślepienie lub okaleczenie zwierzęta używane jako wabiki
- Urządzenia do rejestracji na taśmach magnetycznych
- Urządzenia elektryczne lub elektroniczne, które mogą zabijać lub ogłuszać
- Sztuczne źródła światła
- Lustra i inne urządzenia oślepiające
- Urządzenia do oświetlania celów
- Noktowizyjne urządzenia strzeleckie, zawierające elektroniczne urządzenia powiększające oraz przetwarzające obraz
- Materiały wybuchowe
- Sieci nie działające selektywnie zgodnie z ich zasadami i warunkami zastosowania
- Pułapki nie działające selektywnie zgodnie z ich zasadami i warunkami zastosowania
- Kusze
- Trucizny lub przynęty zatrute albo zawierające środki usypiające
- Zadymianie i używanie gazu
- Automatyczna lub półautomatyczna broń palna z magazynkiem mieszczącym więcej niż dwie serie amunicji

RYBY

- Trucizna
- Materiały wybuchowe

b) **Środki transportu**

- Samoloty
- Pojazdy silnikowe w ruchu

DYREKTYWA RADY 1999/22/WE

z dnia 29 marca 1999 r.

dotycząca trzymania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 130s ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego¹,

działając zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 189c Traktatu²,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie Rady (EWG) 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi³ wymaga dowodu dostępności odpowiednich warunków przebywania i opieki żywych osobników wielu gatunków przed udzieleniem zezwolenia na ich przywóz do Wspólnoty; rozporządzenie zabrania prezentowania publiczności osobników gatunków wymienionych w załączniku A do niniejszego rozporządzenia w celach komercyjnych, chyba że zostało przyznane specjalne zwolnienie w celach edukacyjnych, hodowlanych lub w celu przeprowadzania badań;

dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa⁴ oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory⁵, zabraniają chwytania, przetrzymywania i handlowania wieloma gatunkami, chyba że udzielono zwolnienia w związku ze szczególnymi przyczynami, takimi jak: badania i edukacja, ponownym zasiedlaniem, ponownym wprowadzaniem gatunków i hodowlą;

właściwe wprowadzenie w życie istniejącego i przyszłego ustawodawstwa wspólnotowego w sprawie ochrony dzikiej fauny i konieczność upewnienia się, że ogrody zoologiczne właściwie spełniają swoją ważną rolę w zakresie ochrony gatunków, edukacji publicznej i/lub w badań naukowych, czynią niezbędnym zapewnienie wspólnej podstawy dla ustawodawstwa Państw Członkowskich w odniesieniu do wydawania zezwoleń i przeprowadzania kontroli

---

¹ Dz.U. nr C 204 z 15.07.1996, str. 63.

² Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 29 stycznia 1998 r. (Dz.U. nr C 56 z 23.02.1998, str. 34), wspólne stanowisko Rady z dnia 20 lipca 1998 r. (Dz.U. nr C 364 z 25.11.1998, str. 9) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lutego 1999 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

³ Dz.U. nr L 61 z 3.03.1997, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji (WE) 2307/97 (Dz.U. nr L 325 z 27.11.1997, str. 1).

⁴ Dz.U. nr L 103 z 25.04.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 97/49/(Dz.U. nr L 223 z 13.08.1997, str. 9).

⁵ Dz.U. nr L 206 z 22.07.1992, str. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 97/62/(Dz.U. nr L 305 z 8.11.1997, str. 42).

ogrodów zoologicznych, trzymania zwierząt w ogrodach zoologicznych, kształcenia personelu i edukacji osób odwiedzających ogrody zoologiczne;

wymagane jest podjęcie działania na poziomie wspólnotowym, aby ogrody zoologiczne w całej Wspólnocie przyczyniały się do ochrony różnorodności biologicznej zgodnie z wspólnotowym zobowiązaniem dotyczącym podjęcia środków w celu ochrony *ex situ* na podstawie art. 9 Konwencji o różnorodności biologicznej;

szereg organizacji takich jak Europejskie Stowarzyszenie Ogrodów Zoologicznych i Akwariów stworzyło wytyczne dotyczące opieki i warunków przebywania zwierząt w ogrodach zoologicznych, które mogłyby, gdzie sytuacja tego wymaga, pomóc w utworzeniu i przyjęciu norm krajowych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszej dyrektywy jest ochrona dzikiej fauny i zachowanie różnorodności biologicznej przez zapewnienie przyjęcia przez Państwa Członkowskie środków związanych z wydawaniem zezwoleń i przeprowadzaniem kontroli ogrodów zoologicznych we Wspólnocie, a przez to wzmocnienie roli ogrodów zoologicznych w ochronie różnorodności biologicznej.

Artykuł 2

Definicja

Do celów niniejszej dyrektywy „ogrody zoologiczne” oznaczają wszelkie stałe instytucje, gdzie zwierzęta dzikich gatunków przetrzymywane są w celach pokazywania ich publiczności przez 7 lub więcej dni w roku, z wyjątkiem cyrków, sklepów ze zwierzętami oraz instytucji wyłączonych z obowiązku spełniania wymagań niniejszej dyrektywy w związku z faktem, że nie pokazują one publiczności wielu zwierząt lub gatunków, i że wyłączenie takie nie będzie zagrażało celom niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3

Wymagania mające zastosowanie do ogrodów zoologicznych

Państwa Członkowskie podejmują wszelkie środki zgodnie z art. 4-7 w celu upewnienia się, że ogrody zoologiczne stosują następujące środki ochronne:

- udział w badaniach, z których wynikają korzyści związane z ochroną gatunków i/lub szkolenie w zakresie odpowiednich umiejętności związanych z ochroną i/lub wymiana informacji dotyczących ochrony gatunków i/lub, gdzie sytuacja tego wymaga, hodowla, ponowne zasiedlanie lub ponowne wprowadzanie gatunków do ich naturalnego środowiska,
- wspieranie edukacji społeczeństwa i świadomości związanej z ochroną różnorodności

biologicznej, w szczególności przez zapewnianie informacji o prezentowanych gatunkach i ich naturalnych siedliskach,

- zapewnianie zwierzętom warunków przebywania, które mają na celu spełnienie biologicznych i ochronnych wymagań poszczególnych gatunków, między innymi przez zapewnianie ulepszania wybiegów zgodnie ze specyfiką gatunku i utrzymywanie wysokiego standardu opieki nad zwierzętami, łącznie z rozwiniętym programem zapobiegawczej i leczniczej opieki weterynaryjnej oraz wyżywienia,
- zapobieganie ucieczkom zwierząt w celu uniknięcia możliwego ekologicznego zagrożenia gatunków miejscowych oraz zapobieganie wdarciu się zewnętrznych szkodników i insektów,
- prowadzenie aktualnych rejestrów dotyczących zwierząt znajdujących się w ogrodzie zoologicznym zgodnie z zarejestrowanymi gatunkami.

Artykuł 4

Licencjonowanie i inspekcje

1. Państwa Członkowskie podejmują środki związane z wydawaniem zezwoleń i przeprowadzaniem kontroli istniejących i nowo powstających ogrodów zoologicznych w celu zapewnienia zgodności z wymogami art. 3.
2. Każdy ogród zoologiczny otrzyma zezwolenie w okresie czterech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy lub, w przypadku nowych ogrodów zoologicznych, przed ich otwarciem dla zwiedzających.
3. Każde zezwolenie zawiera warunki wprowadzenia w życie wymagań art. 3. Zgodność z wymaganiami monitorowana jest między innymi za pomocą regularnie przeprowadzanych kontroli, oraz podejmowane są odpowiednie kroki w celu zapewnienia takiej zgodności.
4. Przed wydaniem, odmową wydania, przedłużeniem lub wprowadzeniem poważnych zmian do zezwoleń, właściwe władze Państw Członkowskich przeprowadzają kontrolę w celu określenia, czy spełnione są warunki zezwoleń lub proponowane warunki zezwoleń, czy też warunki te nie są spełniane.
5. Jeżeli ogród zoologiczny nie posiada zezwolenia zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy lub jeżeli warunki zezwolenia nie są spełnione, ogród zoologiczny lub jego część:
  - a) jest zamknięty dla zwiedzających przez właściwe władze; i/lub
  - b) stosuje się do wymagań nałożonych przez właściwe władze w celu zapewnienia, że warunki zezwolenia są spełnione.

Jeżeli te warunki nie są spełnione w odpowiednim terminie, który ustalają właściwe władze, nieprzekraczającym dwóch lat, właściwe władze wycofują lub zmieniają zezwolenie i zamykają ogród zoologiczny lub jego część.

Artykuł 5

Wymagań dotyczących wydawania zezwoleń określonych w art. 4 nie stosuje się, w przypadku gdy Państwo Członkowskie jest w stanie wykazać, zgodnie z wymogami Komisji, że cel niniejszej dyrektywy określony w art. 1 oraz wymagania mające zastosowanie w stosunku do ogrodów zoologicznych określone w art. 3 są spełniane i stale utrzymywane poprzez system regulacji i rejestracji. System taki powinien zawierać między innymi przepisy dotyczące kontroli i zamknięcia ogrodów zoologicznych równoważne przepisom art. 4 ust. 4 i 5.

Artykuł 6

Zamykanie ogrodów zoologicznych

W przypadku zamykania ogrodu zoologicznego lub jego części, właściwe władze zapewniają, że zwierzęta traktowane są lub przekazane zgodnie z warunkami, które Państwa Członkowskie uznają za odpowiednie i zgodne z celami i przepisami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 7

Właściwe władze

Państwa Członkowskie wyznaczają właściwe władze do celów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 8

Kary

Państwa Członkowskie określają kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy. Kary są skuteczne, współmierne i odstrasżające.

Artykuł 9

Wykonanie

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 9 kwietnia 2002 i niezwłocznie informują o tym Komisję.

Państwa Członkowskie przyjmując niniejsze środki zapewniają, by zawierały one odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji podstawowe przepisy prawa krajowego, przyjęte w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 10

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 11

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 29 marca 1999 r.

W imieniu Rady

F. MÜNTEFERING

Przewodniczący

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO

**PROJEKTU USTAWY
O
OCHRONIE PRZYRODY**

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 15 lipca 2003 r.

Obszar Negocjacyjny: „Środowisko”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 22, priorytet 22.6 oraz 22.7

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem
2.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
3.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 3 lipca 2003 r.
4.	Tłumaczenie zweryfikowane następujących aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: <ul style="list-style-type: none"> - Dyrektywy Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE nr L 103, 25.4.1979), - Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE nr L 206, 22.7.1992), - Dyrektywy Rady 1999/22/WE z 29 marca 1999 r. dotyczącej trzymania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych (Dz. Urz. WE nr L 94, 9.4.1999).